

Latvijas meža nozare Resursu ilgtspējīga izmantošana. Dabas aizsardzības prasības - iespējamās sekas un risinājumi

ES Zaļais Kurss, Fit for 55, Taksonomija, Klimata likums, Zaļo obligāciju standarts, ES Meža stratēģija, ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija utt. arī Latvijā

Ekoloģija

Vārda "māte" politiskais aizvietotājs.

Džesijs Anra

A political substitute for the word 'mother'.

Jesse Unruh

Uzskats, ka labāk putns krūmos nekā divi putni

rokā. Stenlijs Gibonss

The belief that a bird in the bush is worth two in the hand. Stanley Gibbons

Ecology

iesl, izsl, 5 cent. sods iesl telefona atstāšana 30-50 eiro.
atvēršana, aizvēršana, 5 cent. sods ieslēgta plūks atstāšana 100-400 eiro.

iesl 5 cent, izsl 10 cent.
iesl 5 cent, izsl 10 cent.

CENU LAPA

ILGTSPĒJAS

NO DROŠINĀŠANAI

iesl 1 eiro, izsl 50 cent.
iesl 2 eiro, izsl 1 eiro.
iesl 5 eiro, izsl 5 eiro.
iesl 10 eiro, izsl 10 eiro.
iesl 10 eiro, 5 eiro.

STINGRI
IIEVĒROT!

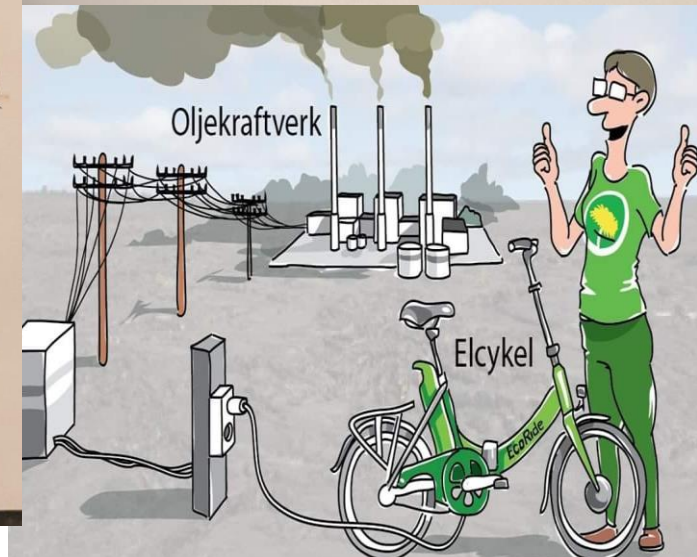
SAUDZĒ DABU

SAŅEM ALGU ĻOTI LABU!

par uzkrāšanu uz viena kakaipa 20-300 eiro
par ieslēgtas mašīnas atstāšanu 30-150 eiro
televīzora atstāšana 50-100 eiro ieslēgta

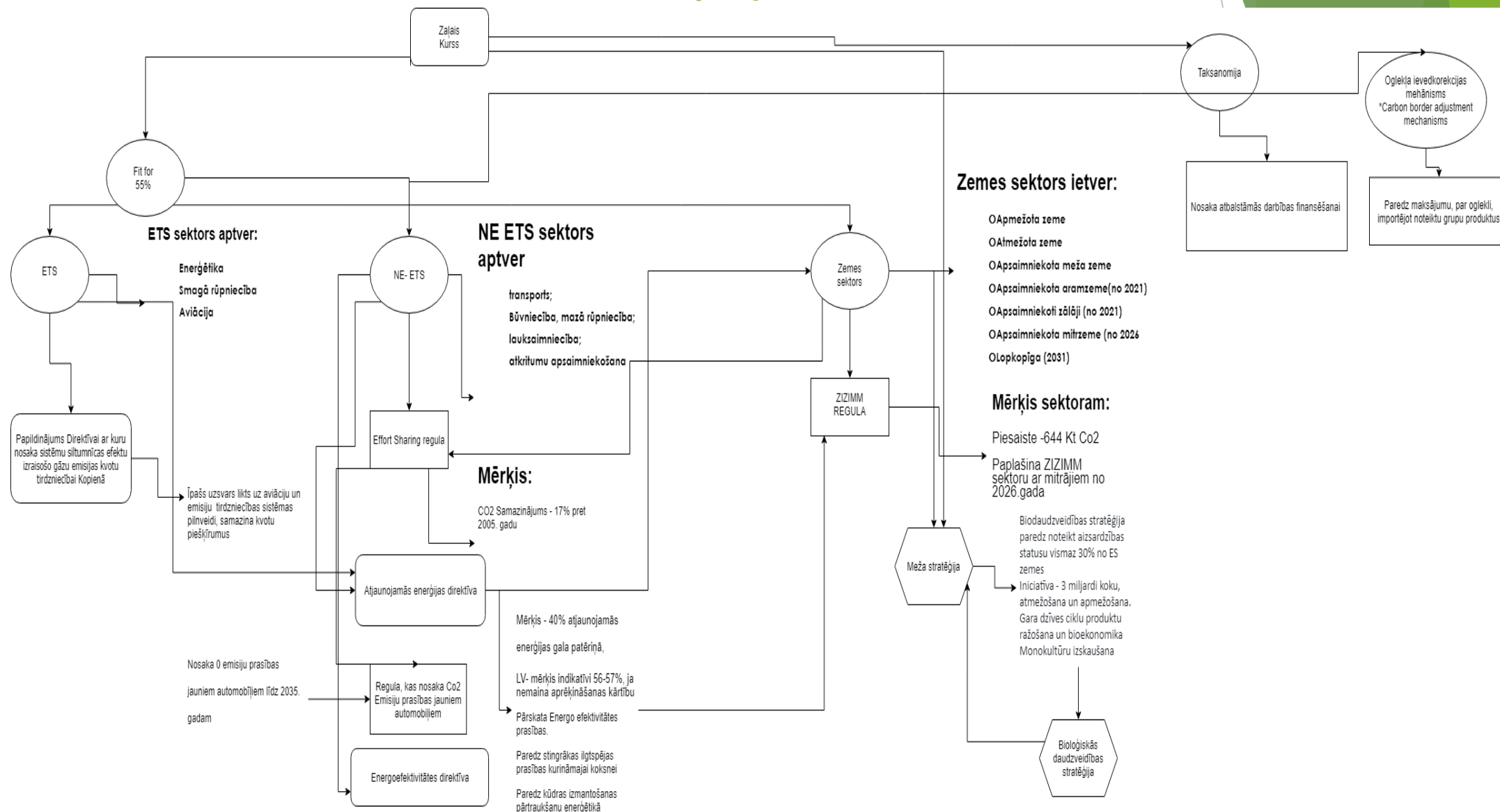
Zaļā izaugsme (green growth) ir termins, kas raksturo tādu ekonomisko izaugsmi, kas ilgtspējīgi izmanto dabas resursus. Tas nozīmē veicināt ekonomisko izaugsmi un attīstību vienlaikus nodrošinot, ka dabas resursi turpina vides pakalpojumu sniegšanu, uz kuriem balstās pašreizējās un nākamās paaudzes labklājība.

Tika daži no ES Zaļā kursa radītajiem izaicinājumiem:

- ▶ ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija: «**par aizsargājamiem būtu jānosaka vismaz 30 % ES sauszemes un 30 % jūras teritorijas, stingri jāaizsargā būtu vismaz viena trešdaļa aizsargājamo teritoriju - 10 % ES sauszemes un 10 % ES jūras teritoriju.**»
- ▶ ES Taksonomijas regulas prasību ievērošana nozīmē līdzšinējo ikgadējo koku ciršanas apjomu aprēķināšanas kārtības pārskatīšanu atbilstoši 6 vides ietekmes mērķu prasībām (SEG bilances un bioloģiskās daudzveidības ierobežojumi). Ciršanas apjomi nedrīkst pārsniegt pieaugumu 30 gadu periodā. Nepārveidot un aizsargāt uzkrātā oglekļa platības, purvus, kūdrājus, mitrzemes...
- ▶ **ES Taksonomijas regulas un Atjaunojamo energoresursu direktīvas (REDII) prasību nesaskaņotība un pretrunas var radīt nesamērīgu administratīvo slogu.**

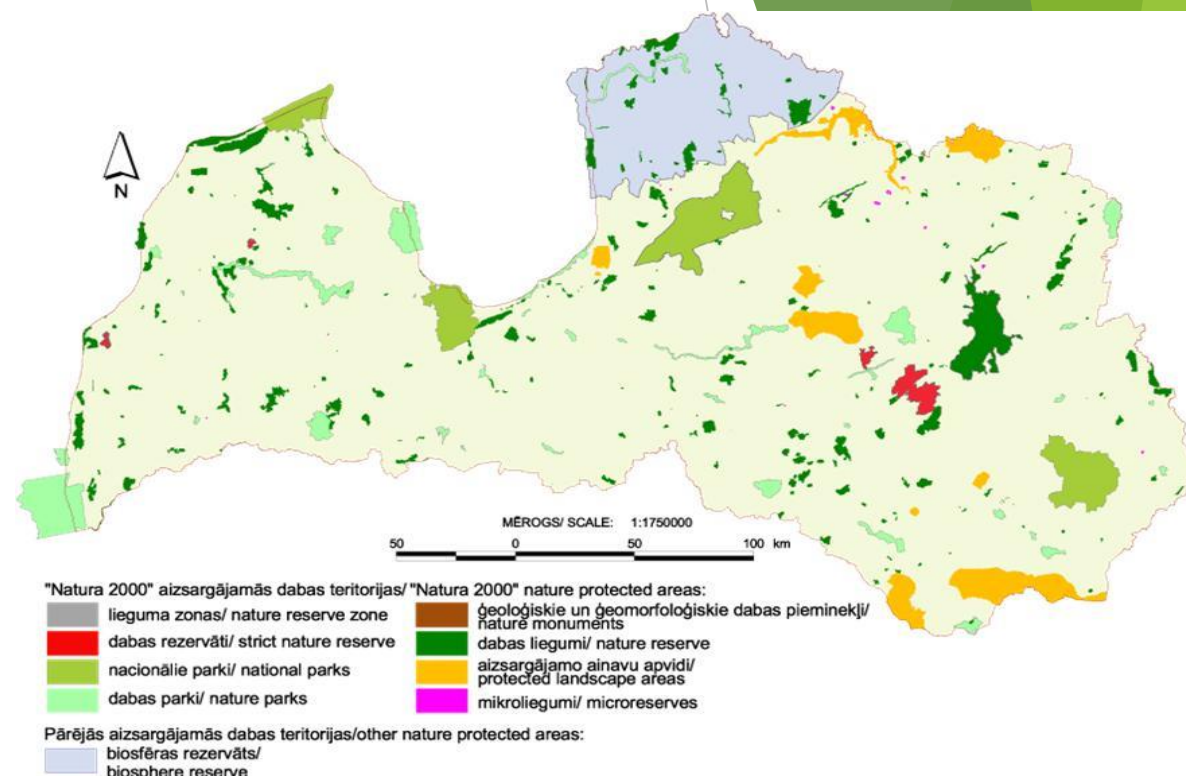
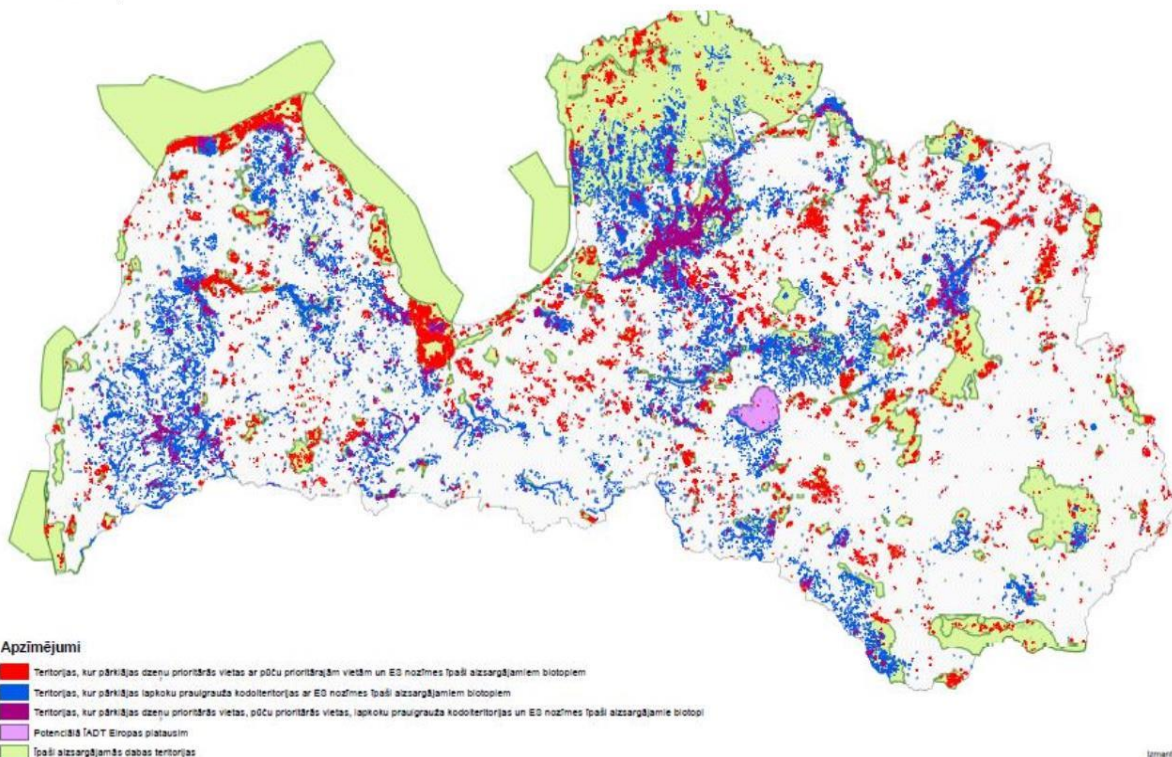
ES Jaunās Zaļās politikas shēma

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dabas vērtību koncentrācijas vietas

Iebildumi vairākiem ES Meža stratēģijas aspektiem nr.1

- ir svarīgi, lai Eiropas Savienība pieņemtu lēmumus par siltumnīcefekta gāzu emisiju savlaicīgu samazināšanu pēc iespējas rentablāk un saskaņā ar sociālā taisnīguma principiem. Mēs esam pārliecināti, ka nevis lēmumu atlikšana un papildu izmaksu segšana, bet tūlītēja rīcība ir drošāka, efektīvāka un galu galā arī lētāka gan somiem un mūsu dzīves videi
- Somijas mērķis ir oglekļa emisiju neitralitāte jau 2035. gadā, tādēļ Somijai ir svarīgi, lai arī citas valstis pildītu savu pienākumu samazināt emisijas, nevis turpinātu dedzināt ogles, vienlaikus aizliedzot somiem izmantot labi apsaimniekoto mežu resursus. **Somijai ļoti svarīga ir katras dalībvalsts lemtspējas saglabāšana par saviem mežiem.**
- Mežu jurisdikcija piekrīt dalībvalstīm, un ES vispārējos līgumos nav atsauču uz kopēju mežu politiku. Šīs pamatlietas tika skaidri izklāstītas pagājušā gada Eiropas Parlamenta ziņojumā par meža stratēģiju

Iebildumi vairākiem ES Meža stratēģijas aspektiem nr.2

- ▶ Mēs neuzskatām par akceptējamu, saskaņā ar noplūdušo informāciju, Eiropas Komisijas plānoto mežu lietu pārņemšanu Eiropas līmenī, kad Komisija arvien stingrāk regulētu, piemēram, mežu pārvaldību, plānošanu un apsaimniekošanu
- ▶ Mēs norādām, ka pilnīgi jaunas politikas jomas iekļaušana Savienības kompetencē nav piemērota EŠ vispārēji pieņemtajam funkciju decentralizācijas principam. Šādām Savienības kompetences izmaiņām būtu vajadzīgi svarīgāko līgumu grozījumi, kam savukārt būtu nepieciešama ES dalībvalstu vienprātīga vienošanās.
- ▶ Komisijas priekšlikumi vājinās ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas praksi un palēninās fosilo, dabu iznīcinošo materiālu aizstāšanu ar izstrādājumiem, kuru pamatā ir atjaunojamās koksnes izejvielas.
- ▶ Vienlaicīgi Komisija aizmirst par mežu daudzfunkcionalitāti un draud Somijas mežus padarīt par vienus pusējiem oglekļa dioksīda piesaistītājiem visas Eiropas vajadzībām.

Iebildumi vairākiem ES Meža stratēģijas aspektiem nr.3

- ▶ šāda darbības līnija nozīmētu Eiropas konkurētspējas zudumu mežsaimniecībā un ražošanas pārvietošanu ārpus Eiropas uz valstīm, kurās ir zemāki klimata un vides standarti. Mežsaimniecības darbības apstākļu pasliktināšanās Somijā nozīmētu labklājības valsts finansiālā pamata sairšanu.
- ▶ lai sasniegtu vērienīgos mērķus klimata jomā, vairāk nekā jebkad ir nepieciešami ieguldījumi un inovācijas, kuru pamatā ir bioekonomika. Šis aspekts stratēģijā netiek identificēts
- ▶ Komisija pilnībā ignorē gan Eiropas Parlamenta, gan dalībvalstu Padomes iepriekš formulētos demokrātiskos viedokļus par stratēģiju. Nemot vērā Komisijas perspektīvas nopietnos trūkumus, ir īpaši svarīgi, lai šo nacionālo interešu jautājumu kopīgi atbalstītu gan Eiropas Parlamenta deputāti, gan arī Somijas valdība
- ▶ Komisijas pašreizējās pamatnostādnes par mežiem ir koncentrētas tikai uz mežu aizsardzību, nevis ilgtspējīgu izmantošanu.
- ▶ Tas ir tuvredzīgs uzskats. Mežu padarīšana par muzeju ilgtermiņā samazina oglekļa dioksīda piesaisti un padara mežus uzņēmīgākus pret dažādiem bojājumiem. Vienlaikus tiek aizmirsts, ka mežiem ir nepieciešama aktīva apsaimniekošana, lai tie spētu pielāgoties klimata pārmaiņām.

ES Taksonomijas Regula. Mežsaimniecība.

Klimata pārmaiņu rezultātā meža ekosistēmu noslodze arvien pieaug.

Lai ES sasniegtu klimatneitralitāti un veselīgu vidi, Eiropas Savienībā ir jāpalielina mežiem klātā platība un jāuzlabo meža kvalitāte.

Pamatojoties uz 2030. gada bioloģiskās daudzveidības stratēģiju, Komisija gatavo jaunu ES meža stratēģiju, kas aptvers pilnu meža ciklu un popularizēs daudzus mežu sniegtos pakalpojumus

► 1.3. Meža apsaimniekošana

► Darbības apraksts

► Mežu apsaimniekošana, kā noteikts valsts tiesību aktos. Ja valsts tiesību aktos šādas definīcijas nav, mežu apsaimniekošana attiecas uz jebkuru saimniecisku darbību, kas izriet no sistēmas, kas piemērojama mežam un ietekmē meža ekoloģiskās, ekonomiskās vai sociālās funkcijas. Meža apsaimniekošana neietver zemes lietojuma maiņu, un tā notiek uz zemes, kas atbilst meža definīcijai, kas noteikta valsts tiesību aktos, vai, ja tāda nav noteikta, FAO meža definīcijai.

► 1.3. Meža apsaimniekošanas sistēmu ilgtspēja, kā dokumentēts 1.1. punktā minētajā plānā, tiek nodrošināta, izvēloties vērīgāko no šādām pieejām:

► a) meža apsaimniekošana atbilst **valstī piemērojamajai ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas definīcijai**; b) meža apsaimniekošana atbilst Forest Europe ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas definīcijai un Paneiropas darbības līmeņa pamatnostādņem ilgtspējīgai mežu apsaimniekošanai; c) esošā apsaimniekošanas sistēma atbilst meža ilgtspējības kritērijiem, kas noteikti Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 6. punktā

2. Revīzija

Divu gadu laikā pēc darbības sākuma un pēc tam ik pēc 10 gadiem darbības atbilstību būtiskajiem klimata pārmaiņu mazināšanas kritērijiem un būtiska kaitējuma nenodarīšanas principa kritērijiem verificē viena no šīm iestādēm:

a) attiecīgās valsts kompetentās iestādes;

b) neatkarīgs sertificētājs, kas ir trešā puse, pēc valsts iestāžu vai darbības veicēja pieprasījuma. Lai samazinātu izmaksas, revīziju var veikt kopā ar jebkuru meža sertifikāciju, klimata sertifikāciju vai citu revīziju.

Neatkarīgajam sertificētājam, kas ir trešā puse, nedrīkst būt interešu konflikta attiecībā pret īpašnieku vai finansētāju, un sertificētājs nedrīkst būt iesaistīts darbības attīstībā vai nodrošināšanā.

ES Zaļais Kurss, Taksonomija, Klimata obligāciju standarts, bioloģiskās daudzveidības stratēģija utt.utjp.

esam mēģinājuši tos padarīt saprotamākus un lasāmākus:

- ▶ 1. <https://www.lmsp.lv/sodra-viedoklis-par-es-taksonomijas-regulu-pirms-2020-gada-18-decembra->
- ▶ "...priekšlikums nozīmē, ka uzņēmumi, kas izmanto fosilās izejvielas, dažos gadījumos var klasificēt savu darbību kā ilgtspējīgu, kaut izmanto mazāku atjaunojamo izejvielu daļu. **Acīmredzams paradokss ir tas, ka darbības, kas jau ir ievērojami paveikušas ietekmes uz klimatu mazināšanas darbu, netiek novērtētas, savukārt darbības ar apgrūtināšu ietekmi uz klimatu tiek apbalvotas pat par nelieliem uzlabojumiem.**"
- ▶ 2. <https://www.lmsp.lv/zviedrijas-karaliska-lauksaimniecibas-un-mezsaimniecibas-akademija-par-es-taksonomijas-regulu>
- ▶ "Taksonomijas mērķis ir finanšu tirgus, taču negatīvās sekas MVU (mazo un vidējo uzņēmumu) saimniecībām un mežu īpašniekiem varētu būt ievērojamas. Šis priekšlikums, kā mēs to saprotam, nozīmē, ka investīcijas lauksaimniecībā un mežsaimniecībā netiktu uzskatītas par ilgtspējīgām. Tas ir nepareizi, un tas ievērojami ierobežotu finansējumu un palielinātu ieguldījumu izmaksas šajās nozarēs un ilgtermiņa ilgtspējīgas bioekonomikas paplašināšanā."

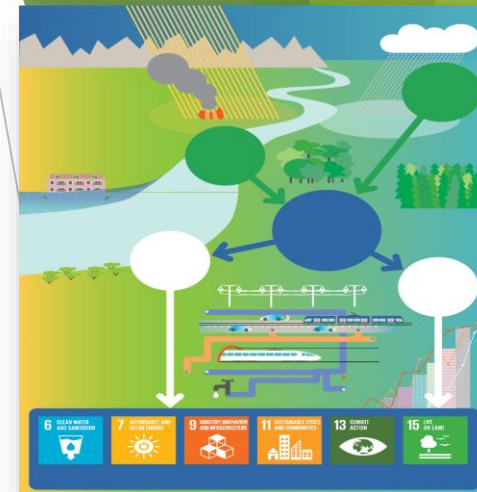

Klimata obligāciju standarts un sertifikācijas sistēma

Climate Bonds Initiative ir starptautiska ar investīcijām saistīta bezpeļņas organizācija. Tā ir dibināta 2010. gadā Lielbritānijā, lai veicinātu liela mēroga investīcijas, kas nodrošinās zemas oglekļa emisijas un pret klimata pārmaiņām noturīgu pasaules ekonomiku.

Climate Bonds mērķis ir mobilizēt investorus, nozari un valdību, lai veicinātu zaļo investīciju uzsākšanu tādā ātrumā un apjomā, kāds ir nepieciešams, lai nepieļautu bīstamas klimata pārmaiņas

Sertifikācijas sistēma **sniedz iespēju** investoriem, valdībām un citām ieinteresētām personām **identificēt investīcijas, kas veicina pret klimata pārmaiņām noturīgus risinājumus** ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, un noteikt to prioritāti, kā arī nepieļaut «zaļmaldināšanu»

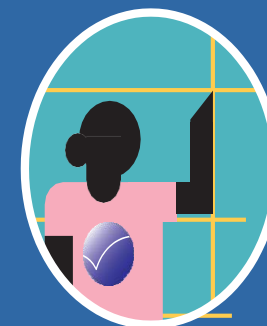

Klimata obligāciju standartu un Sertifikācijas sistēmu veido galvenais dokuments – Klimata obligāciju standarts, versija 3.0, **Klimata obligāciju taksonomija, Nozaru atbilstības kritēriji**, vadlīniju materiāli un sertifikācijas dokumenti.

- ▶ Klimata obligāciju standarta un Sertifikācijas sistēmas mērķis ir zaļo obligāciju tirgū nodrošināt uzticēšanos un pārliecību, kas ir vajadzīgas, lai sasniegtu atbilstošu izmantošanas mērogu.
- ▶ Nolūkā sasniegt starptautiskos mērķus klimata jomā kritiski svarīga ir vispārējā parāda kapitāla tirgus aktivizēšana, lai finansētu un refinansētu ar klimatu saistītus projektus un aktīvus.
- ▶ Zaļo obligāciju un zaļo aizdevumu strikta marķēšana ir svarīga prasība dalībai vispārējā tirgū.
- ▶ Starptautiskā **Klimata obligāciju standarta padome**, kurā ietilpst lieli institucionālie investori un vadošās vides NVO, pastāvīgi pārrauga Klimata obligāciju standartu, Apstiprinātos verificētājus, Sertifikācijas sistēmu, kā arī lēmumus par Sertificēšanu.
- ▶ Ikdienas darbības un lēmumu pieņemšana ir deleģēta **Klimata obligāciju standarta sekretariātam**.

Ko nozīmē Sertifikācijas zīme?

Sertifikācija saskaņā ar Klimata obligāciju standartu apliecina, ka obligācija, aizdevums vai cits parāda instruments:

1

Pilnībā atbilst zaļo obligāciju principiem un/vai zaļo aizdevumu principiem

2

Izmanto paraugpraksi iekšējai kontrolei, izsekošanai, ziņošanai un verificācijai

3

Finansē aktīvus atbilstoši Parīzes klimata nolīguma mērķu sasniegšanai

Sertifikācijas prasības. Pirms un pēc emisijas...

Klimata obligāciju standarta prasības iedalās atbilstoši diviem obligācijas emisijas vai aizdevuma vai cita parāda instrumenta darījuma noslēgšanas posmiem:

Pirmsemisijas prasības – attiecas uz emitentiem, kuri vēlas veikt sertifikāciju pirms emisijas.

Pēcemisijas prasības – attiecas uz emitentiem, kuri vēlas regulāru sertifikāciju pēc emisijas.

Sertifikācija ir pieejama arī obligācijām, kas ir emitētas, un aizdevumiem vai citiem parāda instrumentiem, par kuriem ir noslēgti darījumi. Šajos gadījumos emitentiem ir jāizpilda tikai standartā noteiktās prasības pēc emisijas.

Emitenti var pieteikties sertifikēšanai jebkurā laikā, kamēr parāda instruments nav atmaksāts.

Emitentiem, kas bieži slēdz sertifikētus darījumus, ir pieejama programmatiska sertifikācija. Šī opcija piedāvā daudzveidīgākas iespējas un samazina verificācijas slogu emitentiem, kuriem ir liela apjoma vai ilgtermiņa zaļo obligāciju vai ilgtspējas finanšu programmas.

Sertifikācijas procesā ir obligāta **apstiprināta verificētāja** veikta verificācija. Regulārā sertifikācija ietver prasību katru gadu sagatavot publiskojamu ziņojumu.

Piemēram, ja Sertificētas klimata obligācijas mērķis ir finansēt saules elektrostacijas kādā reģionā un tai tiek veikta sertifikēšana uz šāda pamata, emitents savā Zaļo obligāciju satvarā drīkst lietot tikai saules enerģijas nozares atbilstības kritērijus kā pamatu atlases procesā.

Ja emitents vēlāk vēlas pielāgot mērķus un piešķirt neto ieņēmumus plašākam nominēto projektu un aktīvu klāstam, piemēram, hidroelektrostacijām, ūdens infrastruktūrai vai meža resursiem, tam atlases procesā ir jāizmanto attiecīgo nozaru atbilstības kritēriji. Šajos nozaru atbilstības kritērijos var būt iekļauti sarežģītāki atbilstības kritēriji vai tehniskās prasības nekā sākotnējās sertifikācijas laikā izskatītie.

- “Saskaņā ar 2019. gada Latvijas ziņojumu Eiropas Komisijai par Eiropas nozīmes dzīvotņu un sugu aizsardzības stāvokli tikai 10% dzīvotņu un 41% sugu Latvijā, kas apdzīvo dažādas ekosistēmas - mežus, purvus, ūdeņus -, ir labvēlīgā stāvoklī.
- Šie dati par dzīvās dabas stāvokli noteikti nav uzskatāmi par apmierinošiem rādītājiem. Līdz šim aprites ekonomikas iedzīvināšana nav bijusi sekmīga.
- Piemēram, atkritumu pārvaldībā mēs atpaliekam no ES vidējā līmeņa.
- **Mīts - “Latvija ir zaļākā valsts pasaulē” - ir traucējis vides un klimata jautājumu attīstību. Tas bieži tiek izmantots kā atruna vai pat maldināšana - mēs jau tā esam zaļi! Tādējādi lēmumu pieņemšanā var tikt pievērtas acis uz standartu vai jaunu vides noteikumu ieviešanu.”**
- “Caur banku finansētajiem projektiem banku ietekme uz klimatu un vidi ir ievērojami nozīmīgāka nekā to individuālais sniegums. Tāpēc no mums tiek gaidīts, ka bankas ietekmēs ilgtspējīgu izaugsmi, finansējot tādas ekonomiskās aktivitātes, kas veicina biznesa transformāciju, un vienlaikus atturoties no finansējuma piešķiršanas klimata politiku vājinājošiem mērķiem.”

«Iznīcinātie ES nozīmes aizsargājamie mežu biotopi»... zaļo organizāciju retorika arī šoreiz nepārsteidz!

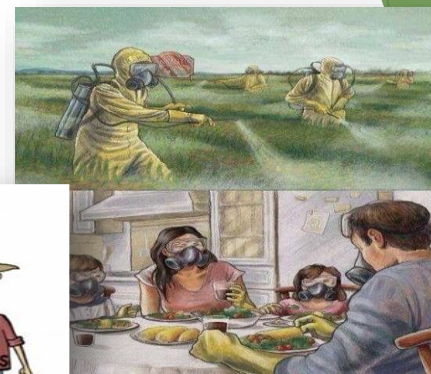
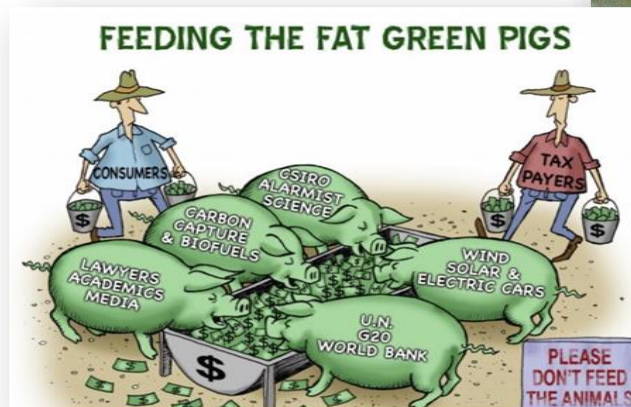
- Periodā no 2017. - 2020. gadam mežsaimnieciskās darbības rezultātā (galvenokārt kailcirtes) **zaudēti 3 500 ha mežu**, kas bijuši atzīti par ES nozīmes meža biotopiem.
- *Patreiz nav veikta detāla analīze par to, cik liela daļa platību ir zaudētas neatgriezeniski un cik liela daļa ciršanas vai citu pārveidojošu darbību rezultātā ir iznīcināti tāpēc, ka zaudējuši mežaudzi t.sk. veicot ceļu tīkla un meliorācijas sistēmu izbūves un atjaunošanas vai uzturēšanas darbus - informācija tiek precizēta.*
- Pēc šāda veida cirtēm Es nozīmes meža biotopos var uzskatīt, ka biotops ir iznīcināts - vairs nav galvenās pamata struktūras - mežaudzes. Nākotnes attīstības perspektīvas nav zināmas...
- Saglabājot zemes izmantošanas mērķi meža audzēšanai, teritorija kā meža zeme nav neatgriezeniski iznīcināta, tās nākotnes attīstību un atbilstību meža biotopam varēs vērtēt tikai pēc daudziem gadu desmitiem, bet patreizējā stadijā pēc kokaudzes nociršanas meža biotops šajā vietā vairs nav.

Kurš un kāpēc sabiedrību dezinformē?

- ▶ Šis process ietver trīs darbības:
- ▶ 1. solis - izveidojiet bāzes līniju.
- ▶ 2. solis - meklējiet kopas, kas ietver gan atšķirības sākotnējā uzvedībā, gan kopīgus nepatiesus rādītājus.
- ▶ 3. solis - ja ir norādes, ka jums melo, iedziļinieties patiesībā.
- ▶ Sekojiet šim procesam, un jūs kļūsiat daudz labāks nekā melu detektors...

Sandijs Semjonovs, TV: *«Mūsdienās tā ir kļuvusi par problēmu - murgi bez jebkādas atbildības parādās kā informācija, un tai pat atsaucas bariņš zombēto. Mūsdienu sabiedrībā lietpratēji un zinātāji ir visi. Būtu noteikti bariņš arī tādu, kuri vienu dienu aizietu uz Stradiņiem nointervēt ārstu, bet nākamajā jau paši būtu gatavi pārstādīt sirdi...»*

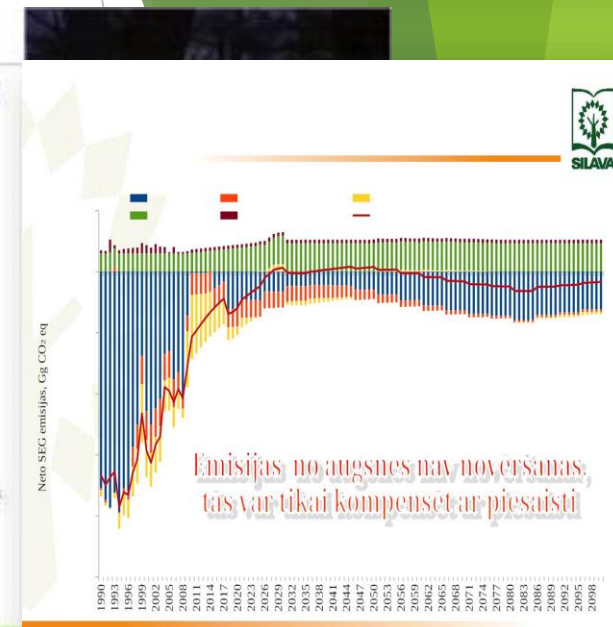

3 Scientific Ways To Tell If Someone Is Lying To You

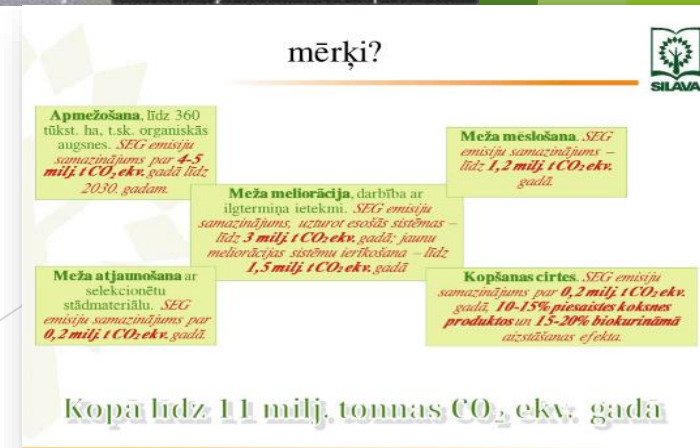
Patiesībā ir tā. Situācija Eiropā un Latvijā

Oglekli absorbējošās ekosistēmas kopējā meža biomasā, pieaugums ES 1990.-2020.gadā: 5%

“LIFE REstore” projekta “Degradētu kūdrāju atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” ietvaros veiktais pētījums diezgan šokējoši atklāja būtisku SEG (siltumnīcefekta gāzu) emisiju faktoru atšķirību no starptautiski noteiktajiem emisiju faktoriem, proti, reālās emisijas Latvijā **izrādījās vidēji divas reizes mazākas**, nekā līdz šim tika aprēķinātas.

CO₂ emisiju atšķirība kūdras ieguves laukos ir 60%, lauksaimniecībā izmantojamajās zemēs - 40-55%, mežos - 50-60%, bet ogulāju stādījumos - pat 80%. Vislielākās atšķirības starp pētījumā noteiktajiem un starptautiskajiem CO₂ emisiju faktoriem ir ilggadīgajiem zālājiem, apmežošanai, krūmmelleņu un dzērveņu audzēšanai. Izaicinājums

Zemju kategorija	Ipatsvars no Latvijas platības 2020. g.
Mežaudzes (ieskaitot meža definīcijai atbilstošās kokaudzes pamestās lauksaimniecības zemēs)	50.2%
Mežaudzes, izcirtumi un iznīkušas audzes	51.0%
Mežaudzes, izcirtumi, iznīkušas audzes un purvi	52.9%
Mežaudzes, izcirtumi, iznīkušas audzes, purvi, meža infrastruktūra un lauces	55.7%
Mežaudzes, izcirtumi, iznīkušas audzes, purvi, meža infrastruktūra, lauces, aizaugušas lauksaimniecības zemes un krūmāji	58.7%

- Gadā izaug 26,8 milj. m³ (pirms 5 gadiem 27,3 milj. m³)
- Cilvēki nocērt vai nozāģē 18,1 milj. m³ (pirms 5 gadiem 17,1 milj. m³)
- Pārejos veidos dzīvi pabeidz 5,5 milj. m³ (pirms 5 gadiem 6,0 milj. m³)
- Pārī paliek 3,2 milj. m³ (pirms 5 gadiem 4,2 milj. m³)

NB! Ikgadējais krājs pieaugums, uocirstais apjoms un stumbrus aprēķināts kā piecu gadu reitūniski vidējā vērtība zemju kategorijām mežaudzes, imitācijas audzes, izirtumi un bebru apbūdnājumi. Aprēķinos izmantots koka stumbrā tilpums, ieskaitot galotni un mizu, bet neieskaitot celmu, zarus un saknes!

Ikdieniška mežsaimniecība

Meža resursu modeļēšana atbilstoši šī brīža mežsaimniecības praksei un pie līdzšinējā normatīvā regulējuma.

Alternatīva (progresīva vai mērktiecīga) mežsaimniecība

Meža audzēšana atbilstoši šī brīža zinātnieku izstrādātajām rekomendācijām. Meža resursu modelēšana ņemot vērā meža nozarē saskaņotās un valdībai piedāvātās galvenās cirtes (GC) caurmēra izmaiņas un ar koku ciršanas izmaiņām saistītās mežaudžu atjaunošanas nosacījumus.

Alternatīvas mežsaimniecības būtiskākās izmaiņas attiecībā pret ikdienišķo mežsaimniecību:

- izmainīts GC caurmērs;
- nocērtot audzi GC pēc caurmēra to atjauno (antropogēni);
- atjauno, stādot mazāku koku skaitu;
- pakāpeniski palielināts atjaunoto (antropogēni) platību īpatsvars par 5% piecgadē;
- jaunaudžu kopšana tiek veikta ar lielāku intensitāti (atstājamo koku skaits mazāks);
- savlaicīgākas komerciālās kopšanas cirtes, kopšanu paredzot ar lielāku intensitāti jaunākās audzēs, bet ar mazāku intensitāti audzei tuvojoties vecumam;
- GC pēc caurmēra tiek modelēta arī valsts mežos 20% apmērā no aprēķinātās GC nocērtamās platības.

LVMi Silava vadošais pētnieks Tālis Gaitnieks
LVMi Silava vadošais pētnieks Āris Jansons
LVMi Silava vadošā pētniece Dagnija Lazdiņa
LVMi Silava vadošais pētnieks Andis Lazdiņš
LVMi Silava vadošais pētnieks Zane Lībiete
LVMi Silava vadošais pētnieks Kaspars Liepiņš
LVMi Silava vadošais pētnieks Jānis Ozoliņš
LVMi Silava vadošais pētnieks Dainis Ruņģis
LVMi Silava vadošais pētnieks Mārtiņš Zeps
**LVMi Silava Zinātniskā padome 2021. gada
11. jūnijā par padomes priekšsēdētāju
ievēlēja Tāli Gaitnieku, bet par priekšsēdētāja
vietnieku – Āri Jansonu.**

Meži un meža zemes Latvijā aktualizētos skaitļos

Zemju kategorija	Platība, tūkst. ha	Īpatsvars no Latvijas platības
1. Meži	3295.6	51.0%
1.1. Mežaudzes	3239.7	50.2%
1.2. Iznīkušas audzes	5.5	0.1%
1.3. Izcirtumi	50.4	0.8%
2. Meža zemes	3599.1	55.7%
2.1. Meži	3295.6	51.0%
2.2. Purvi	122.5	1.9%
2.3. Lauces	29.7	0.5%
2.4. Pārplūstoši klajumi un bebru appludinājumi	41.5	0.6%
2.5. Meža ceļi	23.5	0.4%
2.6. Meža stigas	19.9	0.3%
2.7. Meža grāvji	54.3	0.8%
2.8. Citas meža zemes	12.0	0.2%

Bioloģiskā daudzveidība...

Ceturtdaļa mežu ir paredzēta
bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai

AIZSARGĀTĀ MEŽA PLATĪBA (EIROPA)

VIENĀDZĪGA SPĀNIJAS
PLATĪBAI

Zināšanas par bioloģiskās daudzveidības
stāvokli nepārtraukti palielinās

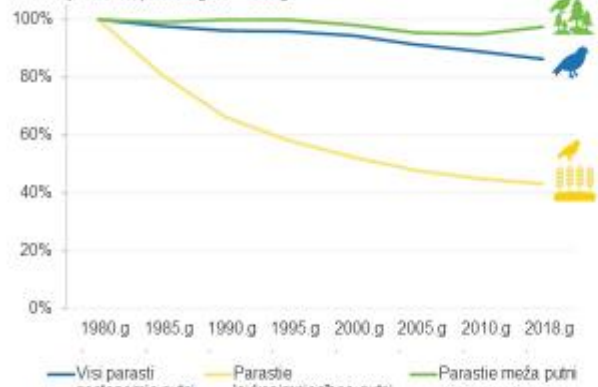
sugu skaits

Avots: EON, Sankas
prāms

Meži nodrošina putniem drošu mājvietu

Iedzīvotāju indekss, pārskats gads = 1980. g.

Avots: EON, Sankas
prāms

Izaicinājums: lai nodrošinātu dzīvotņu daudzveidību, ir jāatļauj daudzveidīga mežu apsaimniekošana

Izaicinājums: uzraudzība joprojām ir subjektīva, sarežģīta un apgrūtināša

Koksnei ir pārsteidzoši ilgtspējīgs galapatēriņš

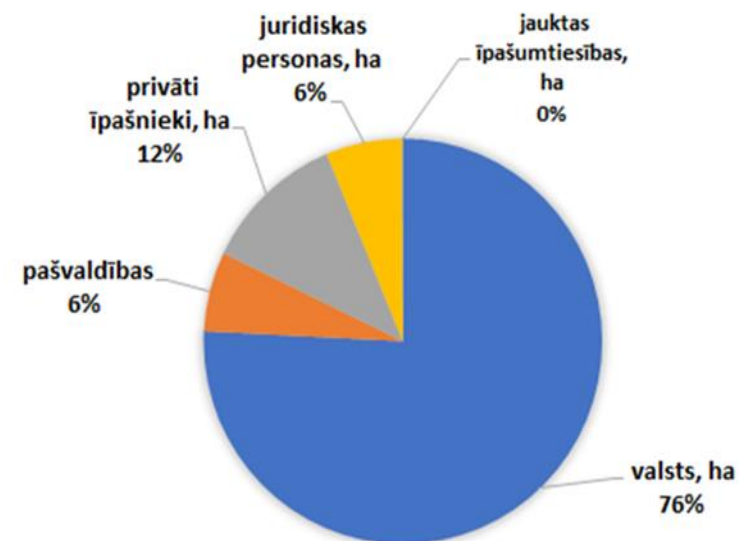
Latvijā ir plaši pieejami dabas resursi, kas izmantojami videi draudzīgu, viedu, tautsaimniecības attīstībai nozīmīgu materiālu un pakalpojumu radīšanai

Nacionālās attīstības plāns 2021-2027

Biotopu kartēšanas aktualitātes Latvijā. 2021.gads

ES nozīmes aizsargājамie meža biotopu veidi	Kopējā platība valstī, ha	% Natura 2000	% ārpus Natura 2000
2180 Mežainas piejūras kāpas	58 548	44	56
9010* Veci vai dabiski <u>boreāli</u> meži	92 807	32	68
9020* Veci jaukti platlapju meži	16 233	28	72
9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži	23 505	30	70
9060 Skujkoku meži uz <u>osveida</u> reljefa formām	1 879	39	61
9080* Stagnāju meži	28 560	32	68
9070 Meža ganības	407	34	66
9160 Ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži)	3 216	37	63
9180* Nogāžu un gravu meži	7 228	60	40
91D0* Purvaini meži	76 814	43	57
91E0* <u>Aluviāli</u> meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)	14 905	30	70
91F0 Jaukti ozolu, gobu, ošu meži gar lielām upēm	819	90	10
91T0 Ķērpjiem bagāti priežu meži	6 930	38	62

Biotopu kartēšanas aktualitātes Latvijā. 2021.gads

1. Meži.

Projekta ietvaros apsekoti **854 426 ha** mežu teritoriju. ES nozīmes aizsargājamie meža biotopi konstatēti **331 760 ha**, kas ir 10% no Latvijas mežu zemju kopplatības (bez purviem).

ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu grupā ietilpst 13 meža biotopu veidi. Apsekošanai atlasītās meža teritorijas ietvēra 26 % no visām mežu zemēm. No apsekotajām platībām 20 % atradās ĪADT, bet 80 % ārpus ĪADT.

Lielāko daļu no visiem ES nozīmes mežu biotopiem aizņem *Veci vai dabiski boreāli meži* - 28 % !!!

Otrs biežāk sastopamais meža biotops ir *Purvaini meži*, kas aizņem 23 %. Trešo lielāko grupu veido biotops *Mežainas piejūras kāpas*, aizņemot 18 % no konstatētajiem mežu biotopiem.

Biotops *Staignāju meži* aizņem 9 %

Biotops *Veci jaukti platlapju meži* aizņem 5 %.

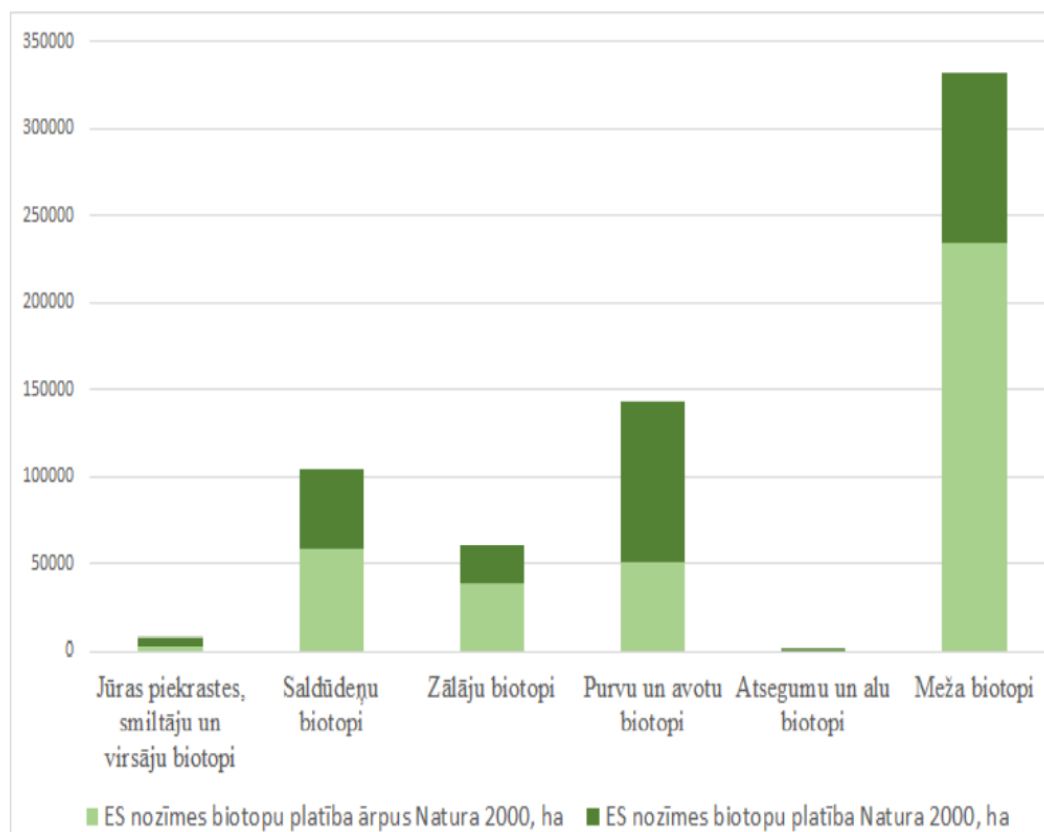
ES nozīmes meža biotops *Lakstaugiem bagāti egļu meži* veido 7 %

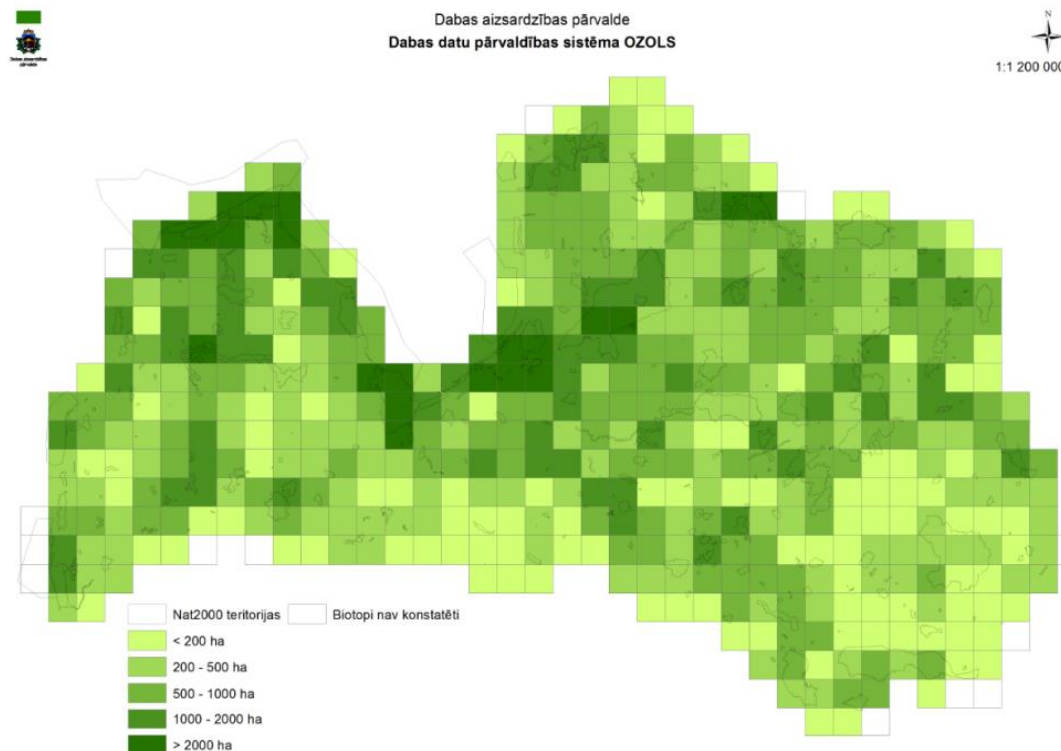

Dabas aizsardzības
pārvalde

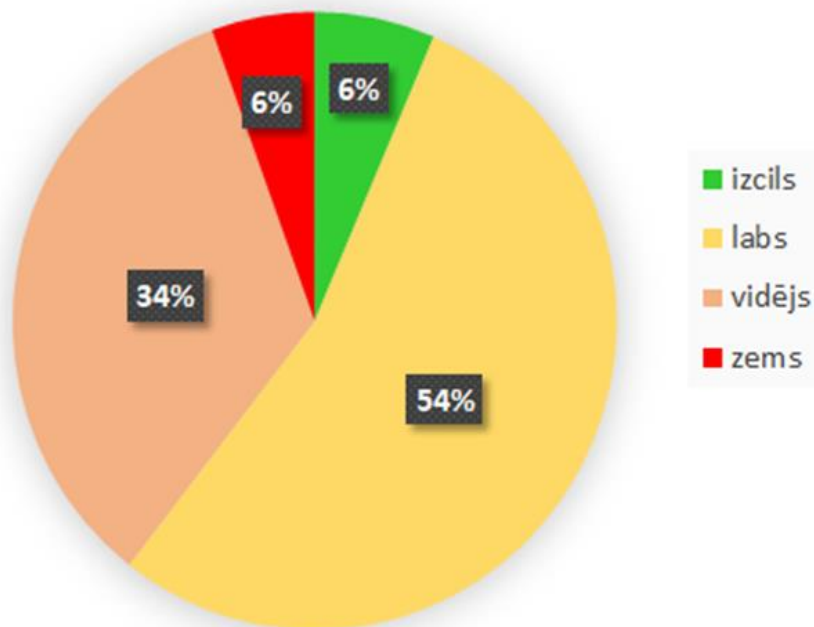
Konstatēto ES nozīmes biotopu platības

ES nozīmes aizsargājamo meža biotopu izplatība

Izveidojis:
DDP6 OZOLA, 2021

Biotopu vērtējums

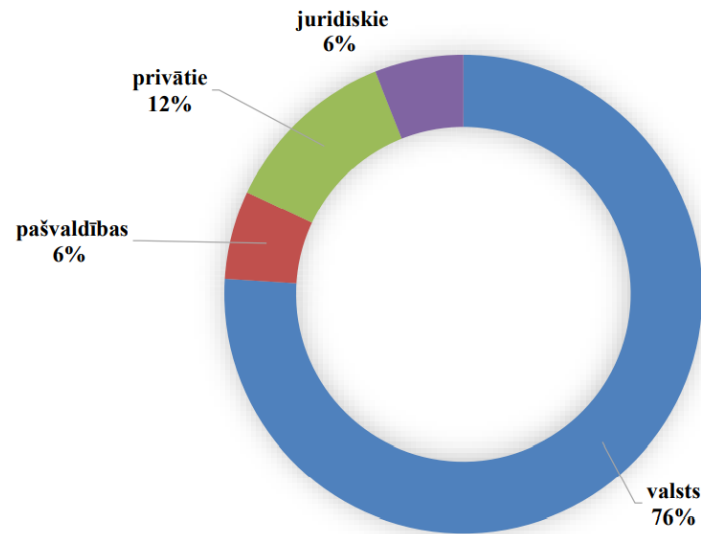
- ▶ Apkopojot informāciju no pieejamajiem datiem par visiem ES nozīmes meža biotopiem kopā, redzams, ka **54 % platības biotopu kvalitātes vērtējums ir labs.**
- ▶ Diemžēl tikai 6 % gadījumu meža biotopu kvalitāte vērtēta kā izcila. 6 % gadījumu biotopu kvalitāte vērtēta kā zema. **Samērā lielu daļu 34 % veido biotopi ar vidēju kvalitātes vērtējumu.** Šie rādītāji sniedz ļoti maz informācijas, daudz būtiskāk ir analizēt kvalitātes sadalījumu konkrētos mežu biotopu veidos.
- ▶ Tāpat kartēšanas kvalitātes kontrole dabā liecina, ka ir gadījumi, kad izcils biotops tiek vērtēts kā labs, jo izcila kvalitāte reizēm tiek pielīdzināta ideālam biotopa stāvoklim, kas dabā var būt ļoti reti sastopams.

Atrasti 331 tūkst. ha Eiropas nozīmes meža biotopi

Meža biotopi atrašanās pēc īpašuma piederības

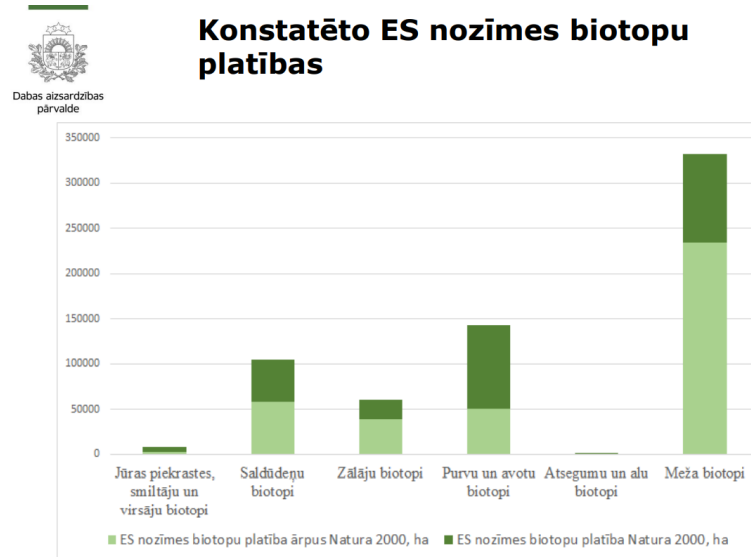

Lai samazinātu saimnieciskās darbības ierobežojumu slogu uz privātajiem zemes īpašniekiem, kā arī mazinātu kompensāciju izmaksai nepieciešamos līdzekļus no valsts budžeta un ES fondu līdzekļiem, aizsargājamās teritorijas veidot galvenokārt publiskā īpašumā esošās zemēs.

VARAM priekšlikumi

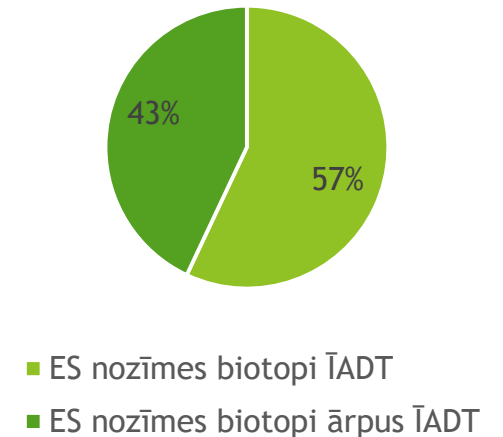
ES nozīmes biotopu aizsardzībai ir domāta NATURA

Konstatēto ES nozīmes biotopu platības

Pabeigt Natura 2000 tīklu par ~56 tūkst. ha. Līdz Natura 2000 teritoriju tīkla pabeigšanai un pilnveidošanai un priekšlikumu sniegšanai vienotam ES aizsargājamo teritoriju tīklam, saimniecisko darbību ES nozīmes biotopu platībās neplānot un neveikt

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) ir veids, kā ar LR normatīvajiem aktiem

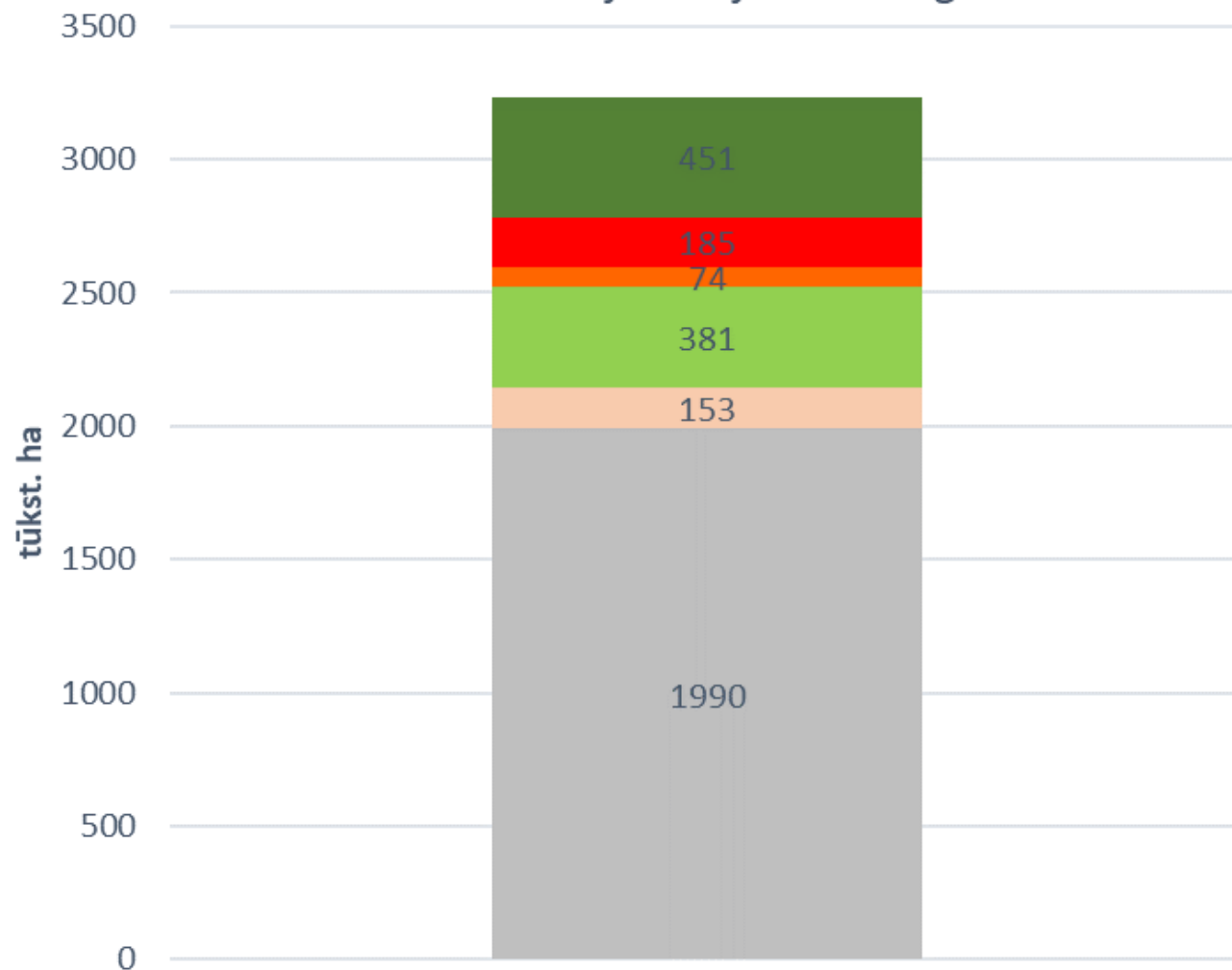

Biotopus aizsargājamās teritorijās neiznīcina, t.sk. arī necert, pat ja pēc ĪADT kategorijas / zonējuma to varētu, t.sk. saudzējot arī potenciālu nākotnes meža biotopu teritorijas, kuras tuvā nākotnē 10-20 gados var kvalificēties biotopa kritērijiem, rezultātā palielinot biotopu platību Natura 2000 un potenciāli daļēji mazinot spriedzi par papildus aizsardzību ārpus aizsargājamām teritorijām

- Šobrīd nav pieejama izvērsta detalizācija, kādos mežos ES nozīmes biotopi ir atrasti, bet ar augstu ticamību to nospiedošais **vairākums atrodas ciršanas vecuma mežos** un ne baltalkšņa audzēs.
- Latvijas kokrūpniecībai koksnes plūsma arī nāk no ciršanas vecumu sasniegušiem mežiem un arī baltalkšņa audzes nenodrošina ar izejvielu ne bērza finiera ražotnes, ne skujkoka zāgētavas.
- Tādēļ, lai vērtētu ietekmi uz Latvijas **tautsaimniecību tuvākajā desmitgadē**, papildus platības, ko grasās izņemt no saimnieciskās darbības, **ir jāsalīdzina ar 451 tūkst. ha**, ko veido ciršanas vecumu sasniegušās priedes, egles, bērza, apses un melnalkšņa audzes, kurās saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem nav saimniecisko darbību ierobežojumi

Meža zemju lietojums 2020.g.

- ciršanas vecumu sasniegušie P, E, B, A, Ma saimnieciskie meži
- ciršanas vecumu sasniegušie P, E, B, A, Ma meži, kuros ir būtiski aprobežojumi
- šo sugu aizsargātie meži "īsi" pirms ciršanas vecuma
- šo sugu saimnieciskie meži "īsi" pirms ciršanas vecuma
- aizsargētās meža teritorijas cita vecuma mežos
- pārējās mežaaudzes

Ciršanas t.s.«moratorija» ietekme

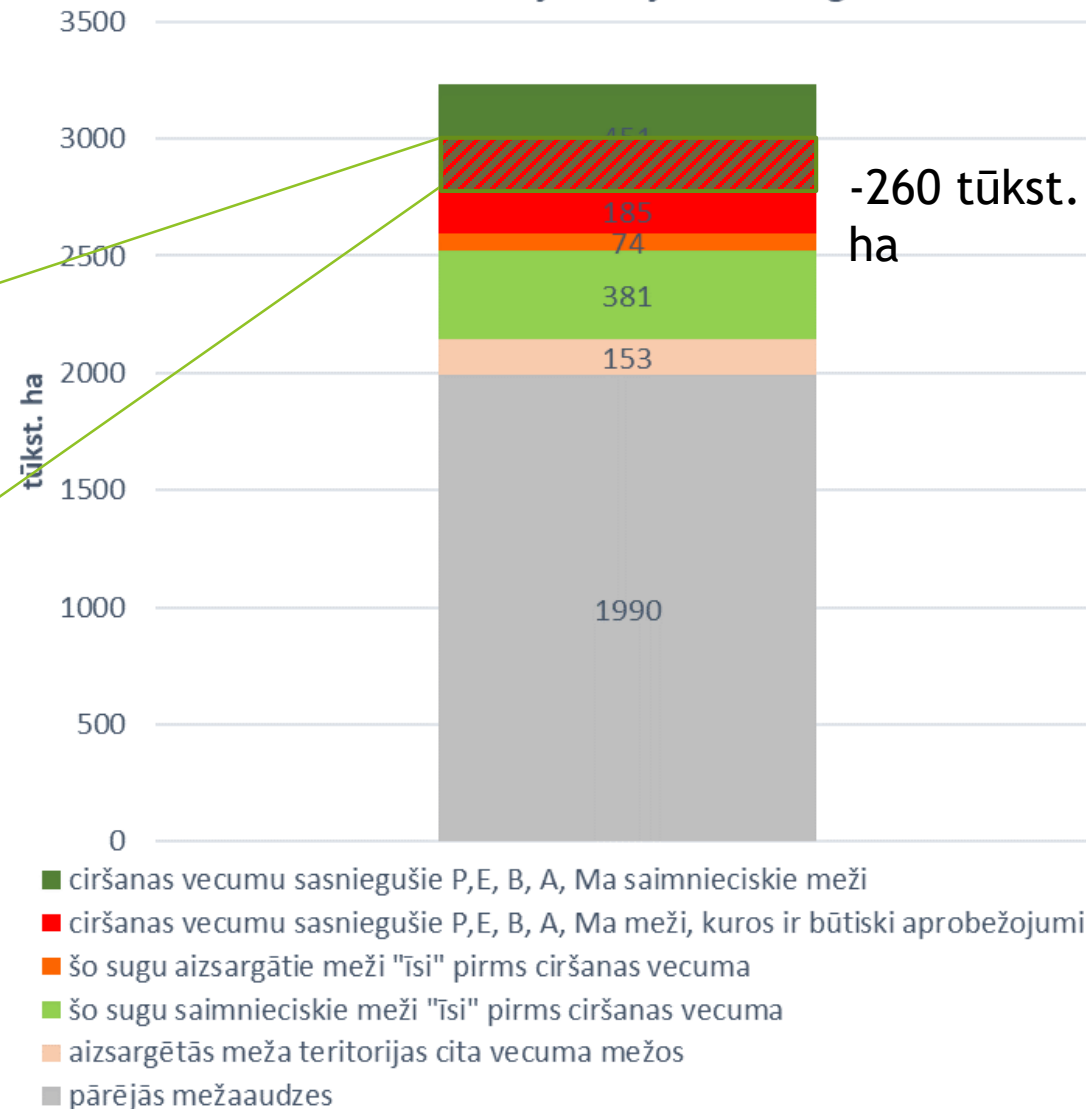

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

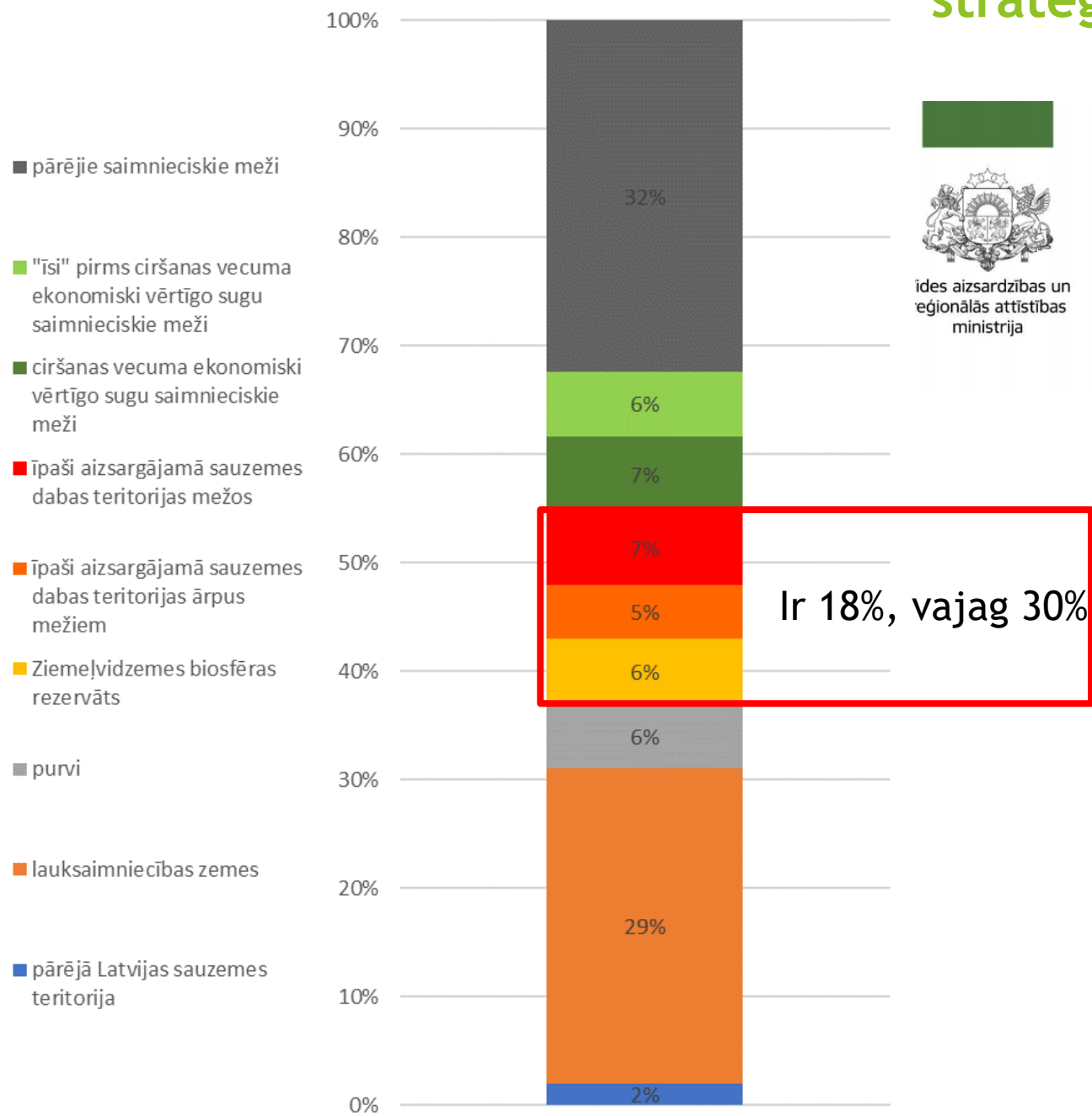
ES BDS 2030

- Vienotajā ES aizsargājamo teritoriju tīklā primāri iekļaut tādas platības, kur pārklājas vairāku dabas vērtību saglabāšanai nozīmīgās platības
- Līdz Natura 2000 teritoriju tīkla pabeigšanai un pilnveidošanai un priekšlikumu sniegšanai vienotam ES aizsargājamo teritoriju tīklam, saimniecisko darbību ES nozīmes biotopu platībās neplānot un neveikt

Meža zemju lietojums 2020.g.

Kā izpildīt bioloģiskās daudzveidības stratēģiju?

Eiropas Bioloģiskās daudzveidības stratēģija

ES BDS 2030

1. Aizsargāt dabu – līdz 30 % palielināt ES aizsargājamo teritoriju pārklājumu sauszemē un jūrā, tai skaitā 10 % teritorijām paredzēt stingru aizsardzību, uzlabot to pārvaldību;

In terms of priorities for the designation of national protected areas, Member States should start by identifying and designating areas which, while they are not and will not need to be included in Natura 2000, are important to increase the coherence of the Natura 2000 network and improve the connectivity among Natura 2000 sites.

Secondly, Member States should identify species and habitats that require the establishment of additional protected areas. These should include, as described above, species and habitats covered by the EU nature legislation as well as those included in European red lists. The identification of areas to be put under legal protection should be done using the most relevant criteria, among those described above, for the species and habitats that require protection.

Finally, Member States should identify additional species and habitats which are included in national or regional red lists and use a similar process to the one described above for the identification of the most relevant areas for those species and habitats which are not yet under legal protection.

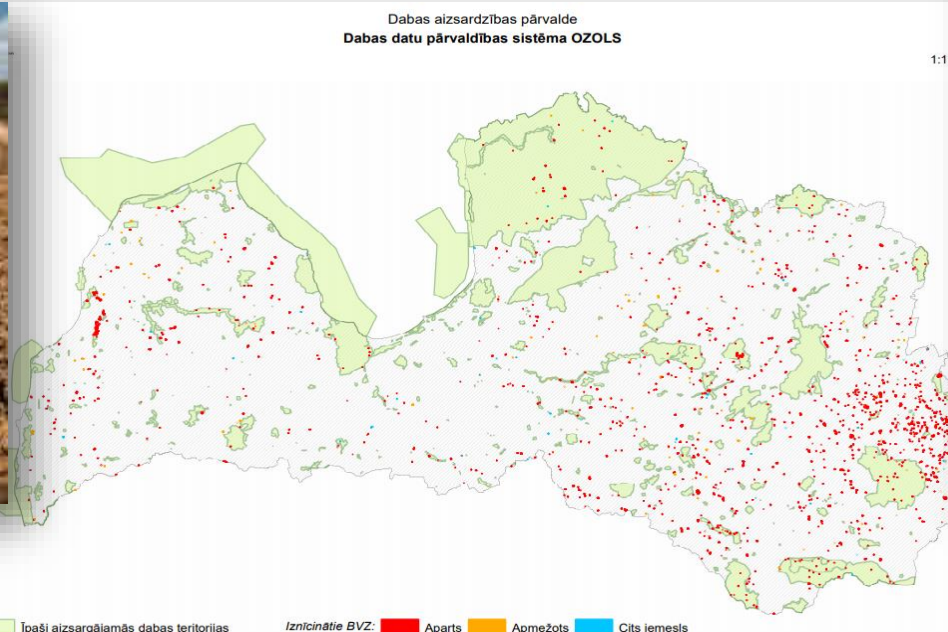
«Iznīcinātie ES nozīmes aizsargājamie mežu biotopi»... DAP retorika arī šoreiz nepārsteidz!

- Periodā no 2017. - 2020. gadam mežsaimnieciskās darbības rezultātā (galvenokārt kailcirtes) **zaudēti 3 500 ha mežu**, kas bijuši atzīti par ES nozīmes meža biotopiem.
- *Patreiz nav veikta detāla analīze par to, cik liela daļa platību ir zaudētas neatgriezeniski un cik liela daļa ciršanas vai citu pārveidojošu darbību rezultātā ir iznīcināti tāpēc, ka zaudējuši mežaudzi t.sk. veicot ceļu tīkla un meliorācijas sistēmu izbūves un atjaunošanas vai uzturēšanas darbus - informācija tiek precizēta.*
- Pēc šāda veida cirtēm Es nozīmes meža biotopos var uzskatīt, ka biotops ir iznīcināts - vairs nav galvenās pamata struktūras - mežaudzes. Nākotnes attīstības perspektīvas nav zināmas...
- Saglabājot zemes izmantošanas mērķi meža audzēšanai, teritorija kā meža zeme nav neatgriezeniski iznīcināta, tās nākotnes attīstību un atbilstību meža biotopam varēs vērtēt tikai pēc daudziem gadu desmitiem, bet patreizējā stadijā pēc kokaudzes nociršanas meža biotops šajā vietā vairs nav.

«Iznīcinātie zālāji»

Lielākās ES nozīmes aizsargājamo zālāju biotopu platības **ir iznīcinātas ārpus Natura 2000 teritorijām**, šādi gadījumi konstatēti **93 %**. Analizējot datus par iznīcinātiem ES nozīmes aizsargājamiem zālāju biotopu veidiem, secināms, ka lielākās platības ir zaudētas no 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (621 ha), kam seko 6450 *Palieņu zālāji* ar 111 ha un 6510 *Mēreni mitras pļavas* ar 108 ha. Skatot pa iznīcināšanas veidiem, tad no visiem zālāju biotopu veidiem visvairāk uzarti ir 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 6510 *Mēreni mitras pļavas* un 6210 *Sausi zālāji kalņainās augsnēs*. Arī turpmāk šie zālāju biotopu veidi ir vairāk pakļauti aparšanas riskam, jo to augsne ir produktīvāka, ņemot vērā lauksaimniecības attīstības perspektīvas un salīdzinot ar pārējiem ES nozīmes aizsargājamiem zālāju biotopu veidiem. Savukārt apmežojot vairāk ir iznīcināti 6270* *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas*, 6410 *Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs* un 6450 *Palieņu zālāji*.

Komunikācija ar valsts institūcijām:

- Par Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju jeb 30%/10% :
- Arī Latvijas Mežu sertifikācijas padome, LTRK Zemes izmantošanas komisija, Latvijas Meža īpašnieku un apsaimniekotāju konfederācija un Latvijas Meža īpašnieku biedrība gatavo vēstules atbildīgajām amatpersonām un institūcijām par situācijas nopietnību un tās risināšanas iespējām, lai ietekme uz Latvijas tautsaimniecību nebūtu graužoša un ar smagām

Rīgā, 2020. gada 11.decembrī
Nr. 018/12-020

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Dabas aizsardzības departamentam

Par ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju

Paldies par doto iespēju iesaistīties ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas izstrādē. Visos dokumentos, kas šobrīd ir pieejami, nav skaidri pateikts par 30%/10% izvietojumu ES teritorijā. Ir saprotams, ka bioloģiskajai daudzveidībai valstu robežas nepastāv, tomēr dalībvalstu ekonomikai un iedzīvotājiem gan. Tādēļ ir svarīgi, lai:

- katrai dalībvalstij ir savā sauszemes teritorijā ir jāizpilda 30%/10% mērķis;
- nedrīkst ieviest bioloģiskās daudzveidības “tirdzniecības sistēmu” (līdzīgu, kāda tā ir emisiju kvotu sistēmā).

Ja šie principi netiks ieviesti, tad pastāv ļoti liela varbūtība, ka industriāli attīstītākās ES valstis bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas teritorijas, līdzīgi kā emisiju kvotas, iegādāsies no mazāk attīstītākām valstīm kā Latvija. Rezultātā Latvijas atpazītība labklājībā un tautsaimniecības attīstībā turpināsies, veicinot mūsu tautiešu emigrāciju.

Bioloģiskā daudzveidība Latvijā un LMSP viedoklis Kontekstā ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijai

- ▶ Uzsverot nepieciešamību rūpēties par dabas vērtībām, mūsu mērķis ir nepieļaut samazināt saimnieciski izmantojamo mežsaimniecībai un lauksaimniecībai paredzēto zemju teritorijas, bet balstīties uz patieso situāciju un zinātniski pamatotiem rādītājiem.
- ▶ Tā kā uzstādījums, ka Latvijā ir “draudi bioloģiskajai daudzveidībai” potenciāli rosina veidot saimnieciskās darbības ierobežojumus, nākotnē var radīt ārkārtīgi nopietnas, negatīvas sociālekonomiskas sekas mūsu valsts attīstībai.
- ▶ **Latvijā bioloģiskā daudzveidība mainās, bet nesamazinās.**
- ▶ Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, iespējams, nepieciešams pastāvīgs, objektīvs vērtību monitoringš.
- ▶ Saimniecisko mežu platība Latvijā nedrīkst samazināties. Ja t.s. kartēšanas rezultātā tiek atklātas jaunas “vērtības”, tas nozīmē, ka par attiecīgu platību jāsamazina esošās aizsargājamās teritorijas.
- ▶ Obligāti jāīsteno atbilstošu izmaksājamo kompensāciju piemērošana īpašniekiem, kuru īpašumā esošās zemes un meža platības tiek apgrūtinātas dabas aizsardzības vajadzībām - esošā situācija šajā jautājumā ir absolūti nepieļaujama un pārkāpj Satversmes 105.pantu.

Latvijas Mežu sertifikācijas padome aicina grozīt normu par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu, jo tās spēkā esošā redakcija nepamatoti aizskar īpašnieku tiesības, kuru īpašumā ir pašvaldības teritorijas plānojumos apbūvei paredzētās zemes bez izbūvētas infrastruktūras, un mikrolieguma noteikšana šādā zemē daudzos gadījumos nozīmētu to, ka nav iespējams paplašināt saimniecības

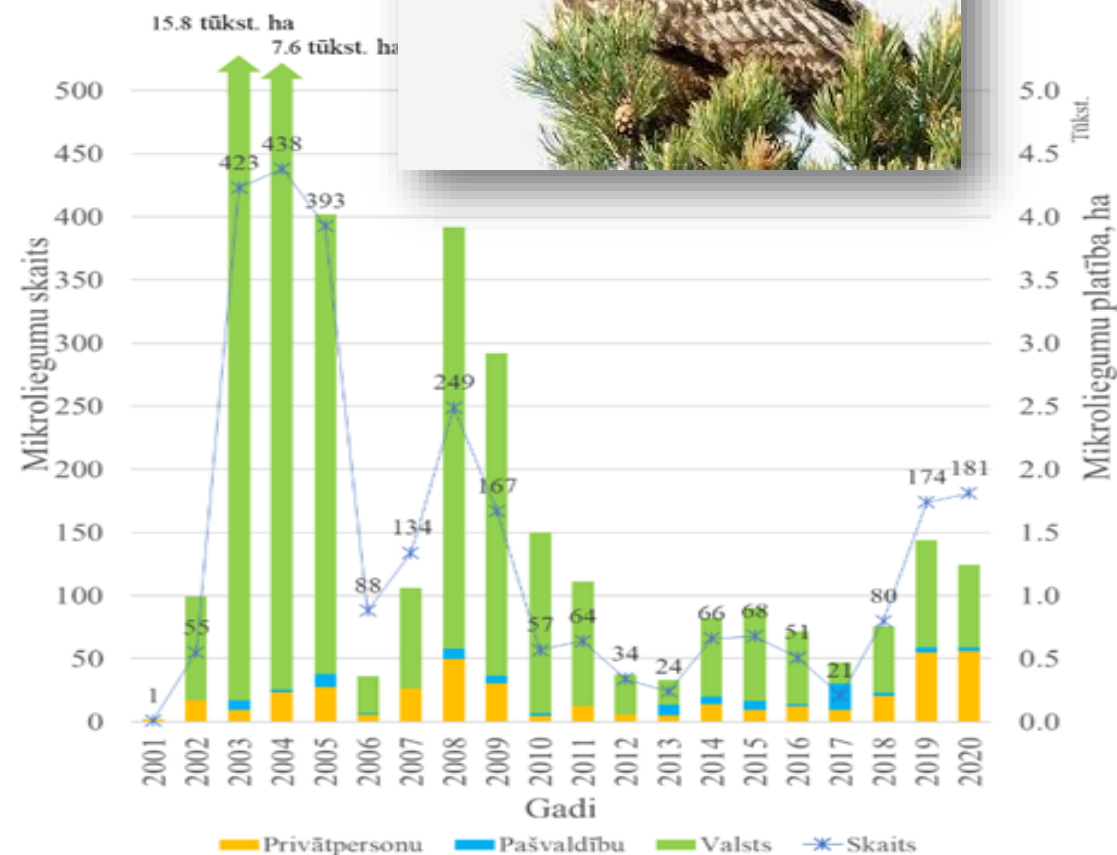
Latvijas Mežu sertifikācijas padome uzskata, ka mikroliegumus nevar veidot vietās, par kurām jau izsniegti koku cīršanas apliecinājumi

Līdz šim Dienests meža zemēs ir izveidojis spēkā esošus 2768 mikroliegumus ar kopējo ģeotelpisko platību 46,3 tūkst. ha. 89 % no mikroliegumu platībām atrodas valsts mežos, 2 % - pašvaldību un 9 % - privātpersonu mežos (att.1.13.). Pēc mikroliegumu skaita un platības lielākais mikroliegumu skaits ir izveidots putniem, kopā veidojot 88 % no kopējās mikroliegumu platības un 64 % no mikroliegumu skaita. Lielākās mikroliegumu platības noteiktas medņa (47 %), mazā ērgļa (15 %), melnā stārķa (13 %), un jūras ērgļa (5%) aizsardzības nodrošināšanai.

Dienests meža zemēs 2020. gadā izveidoja 181 mikroliegumu ar kopējo ģeotelpisko platību 1246 ha, no tiem 53 % izveidoti valsts mežos, 2 % - pašvaldību mežos un 45 % - privātīpašnieku mežos. Mikroliegumi izveidoti 3 grupās: putni (N=168), biotopi (N=11) un vaskulārie augi un paparžaugi (N=2). Lielākais mikroliegumu skaits izveidots īpaši aizsargājamiem putniem: 158 mikroliegumi mazajam ērglim, 8 - melnajam stārķim

Bioloģiskā daudzveidība Latvijā un LMSP viedoklis Kontekstā ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģijai

- ▶ Uzsverot nepieciešamību rūpēties par dabas vērtībām, mūsu mērķis ir nepieļaut samazināt saimnieciski izmantojamo mežsaimniecībai un lauksaimniecībai paredzēto zemju teritorijas, bet balstīties uz patieso situāciju un zinātniski pamatotiem rādītājiem.
- ▶ Tā kā uzstādījums, ka Latvijā ir “draudi bioloģiskajai daudzveidībai” potenciāli rosina veidot saimnieciskās darbības ierobežojumus, nākotnē var radīt ārkartīgi nopietnas, negatīvas sociālekonomiskas sekas mūsu valsts attīstībai.
- ▶ **Latvijā bioloģiskā daudzveidība mainās, bet nesamazinās.**
- ▶ Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, iespējams, nepieciešams pastāvīgs, objektīvs vērtību monitorings.
- ▶ Saimniecisko mežu platība Latvijā nedrīkst samazināties. Ja t.s. kartēšanas rezultātā tiek atklātas jaunas “vērtības”, tas nozīmē, ka par attiecīgu platību jāsamazina esošās aizsargājamās teritorijas.
- ▶ Obligāti jāīsteno atbilstošu izmaksājamo kompensāciju piemērošana īpašniekiem, kuru īpašumā esošās zemes un meža platības tiek apgrūtinātas dabas aizsardzības vajadzībām - esošā situācija šajā jautājumā ir absolūti nepieļaujama un pārkāpj Satversmes 105.pantu.

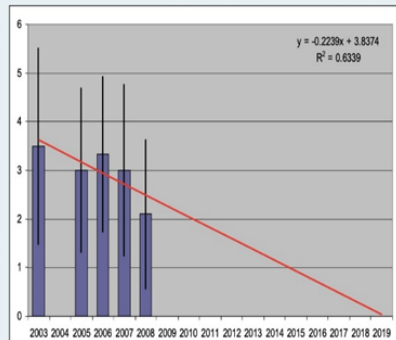
Latvijas Mežu sertifikācijas padome aicina grozīt normu par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu, jo tās spēkā esošā redakcija nepamatoti aizskar īpašnieku tiesības, kuru īpašumā ir pašvaldības teritorijas plānojumos apbūvei paredzētās zemes bez izbūvētas infrastruktūras, un mikrolieguma noteikšana šādā zemē daudzos gadījumos nozīmētu to, ka nav iespējams paplašināt saimniecības

Latvijas Mežu sertifikācijas padome uzskata, ka mikroliegumus nevar veidot vietās, par kurām jau izsniegti koku ciršanas apliecinājumi

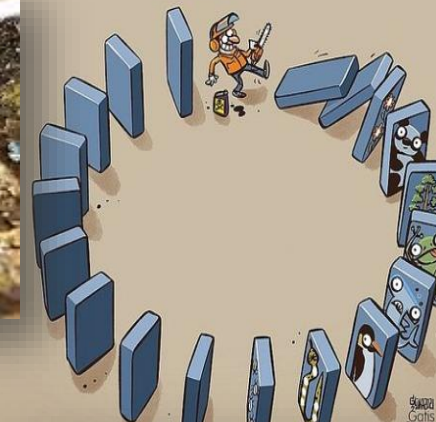

«Ikvienai dalībvalstij būs jāpaveic sava daļa darba, kura apjoms nosakāms, pamatojoties uz objektīviem ekoloģiskiem kritērijiem un atzīstot, ka biodaudzveidības kvantitāte un kvalitāte katrā valstī atšķiras»

Gaiļu skaita izmaiņu prognoze

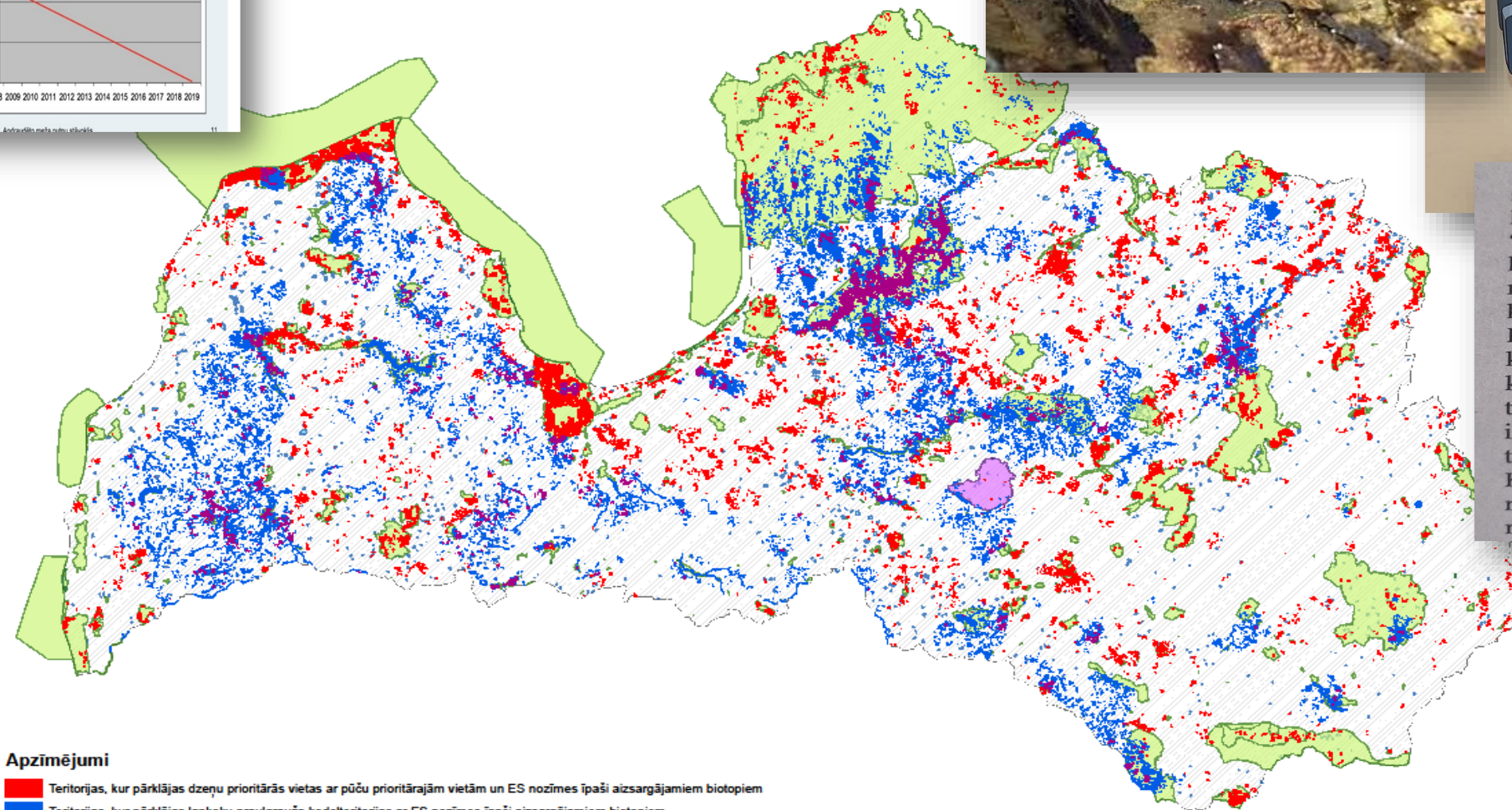

Dabas aizsardzības pārvalde Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

Sugu un biotopu aizsardzības likums aizliedz postīt putnu ligzdas. "Taču mežinieki atbild, ka viņi jau apzināti putnu ligzdas neposta, tikai cērt kokus. Tomēr ir Eiropas Tiesas lēmums, kurā teikts – ja tu zināji, ka tava rīcība var izpostīt putnu ligzdu, tad tas ir pielīdzināms apzinātai postīšanai," piebilst Ķerus. Varbūt pie katras ābeles ir jāpieliek uzraksts, ka tur ir ligzda?

«Četrus gadus laikā no Latvijas nodokļu maksātāju līdzekļiem krietni vairāk nekā pusmiljons eiro - 617 tūkstoši (eiro) izskatās, ka tiks samaksāti Latvijas Ornitoloģijas biedrībai par putnu vērošanu. Dabas aizsardzības pārvalde ar šo organizāciju ir noslēgusi vienošanos par dažādu sugu putnu novērošanu, uzskaiti un monitorēšanu, kā arī aizsardzības plānu izstrādi...»

Apzīmējumi

- Teritorijas, kur pārkāpjās dzeņu prioritārās vietas ar pūču prioritārajām vietām un ES nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem
- Teritorijas, kur pārkāpjās lapkoku praulgrauža kodolteritorijas ar ES nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem
- Teritorijas, kur pārkāpjās dzeņu prioritārās vietas, pūču prioritārās vietas, lapkoku praulgrauža kodolteritorijas un ES nozīmes īpaši aizsargājami biotopi
- Potenciālā ĪADT Eiropas platausim
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
- Mikroliegumi

Izmantoti:
Valsts zemes dienesta dati, 2021
DDPS OZOLS, 2021

Thread

Paldies @VARAM_Latvija ministram Artūram Tomam Plešam @arturstoms par vakardienas tikšanos ar nevalstiskajām vides organizācijām! Kopā ar @LOB_Iv un @DabasFonds pārrunājām problēmas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā Latvijā.

13:39 · 11 marts 21 · Twitter Web App

2 Retweets 14 Likes

Latvijas Dabas fonds @LDF_Iv · 16h
Sarunā aplūkojam ekoloģiski pamatotas dabas aizsardzības sistēmas attīstību un paplašināšanas iespējas. Esam vienprātis par nepieciešamību uzlabot kompensāciju sistēmu, un vēlreiz uzsveram, ka vajadzīga reāla dabas aizsardzības normatīvu ieviešana.

Dr. Jana Simanovska and 2 others liked

Latvijas Ornitoloģijas biedrība
@LOB_Iv

Pateicamies @VARAM_Latvija ministram @ArtursToms par tikšanos ar vides NVO – @LDF_Iv, @LOB_Iv, @DabasFonds – un par sarunu par problēmām dabas aizsardzībā mežos.

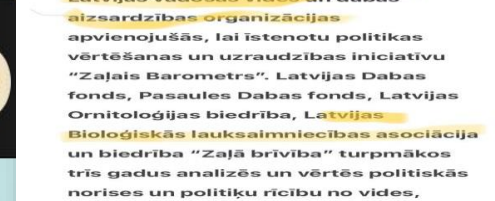
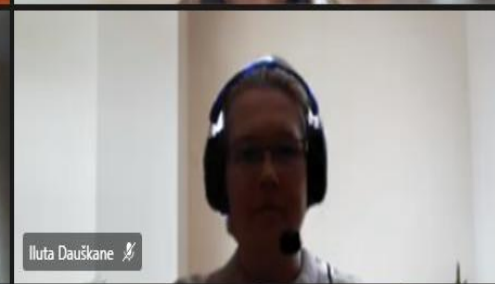
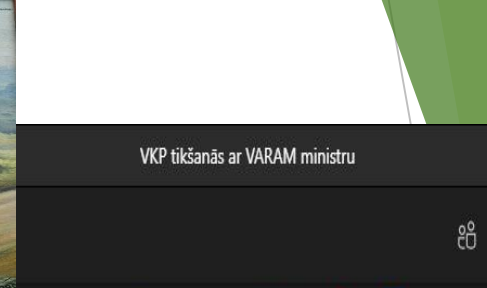
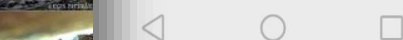
14:01 · 11 marts 21 · Twitter Web App

6 Likes

Latvijas Ornitoloģijas biedrība ... · 16h
Sarunā uzsvērām, ka nepieciešams novērst īpaši aizsargājamo sugu atradņu un aizsargājamo biotopu iznīcināšanu, kas šobrīd notiek pat valsts mežos. Nepieciešama reāla dabas aizsardzības normatīvu ieviešana un kompensāciju sistēmas uzlabošana. #MežsIrMājas

our reply

ZAĻAIS BAROMETRS

Latvijas vadošās vides un dabas aizsardzības organizācijas apvienojusās, lai īstenotu politikas vērtēšanas un uzraudzības iniciatīvu "Zaļais Barometrs". Latvijas Dabas fonds, Pasaules Dabas fonds, Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija un biedrība "Zaļā brīvība" turpmākos trīs gadus analizēs un vērtēs politiskās norises un politiku rīcību no vides, dabas un klimata perspektīvas. Projekts "Zaļais Barometrs" tiek īstenots ar Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas atbalstu caur EEZ un Norvēģijas grantu programmu "Aktīvo iedzīvotāju fonds".

Sugu aizsardzības plānu izstrāde

Izstrādāti sugu aizsardzības plāni:

- sugu grupai „RONI”,
- sugu grupai „PŪCES”,
- sugu grupai „DZENI”,
- diķa naktssīkspārnim,
- platausainajam sīkspārnim.

«Jaunaudžu kopšana visbiežāk tiek veikta pēc kailcirtes. Savukārt, kailcirte rada ievērojamas CO2 emisijas un negatīvi ietekmē bioloģisko daudzveidību. Tādējādi pasākums kopumā veicina videi un dabai nedraudzīgas mežsaimniecības modeļa subsidētu uzturēšanu, kā arī rada tiešus draudus bioloģiskajai daudzveidībai, jo tiek izcirstas bioloģiski vērtīgās mežaudzes, t.sk. ES nozīmes meža dzīvotnes. Jāpiemin, ka Latvijas 2019. gada ziņojumā Eiropas Komisijai, uzrādīts ES nozīmes meža dzīvotņu nelabvēlīgs aizsardzības stāvoklis.

Vecās mežaudzes ir nozīmīgi Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi un Eiropas nozīmes aizsargājamo sugu dzīvotnes. Tāpēc šādas investīcijas iekļaušana ANP nav atbalstāma un ir pretrunā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai...»

Paraksts VKP priekšsēdētājs J.Jātnieks

Aiga Grasmane
@AigaGrasmane

Paldies Vides konsultatīvai padomei par vēstuli EK prasot svītrot no piedāvātā LV plāna:

- 5 jaunus ugunsdz depo būvniecību pasīvo ēku standartā
- atbalstu jaunaudžu kopšanai un sabrukušo mežaudžu nomaiņai klimatnoturīgu mežu veidošanai
- investīciju plūdu risku mazināšanai.

Kā šo sauc?

[Translate Tweet](#)

Roberts Zile @robertszile · Jun 9

2 attēli - secinājums viens. Rāpjamies ārā no IKP bedres lēnāk kā kaimiņi, taču vēl joprojām spītīgi *vienīgi ES (+) nepieteicamies #Atveseļošanās grantu pilnam apmēram. Tas pavisam drīz rezultēsies arī mazākā #RRF(13%) priekšfinansējumā - miljonus, ko izvēlējās nesaņemt..

[Show this thread](#)

Lelde Enģele @udenslaksti · Jun 10

Replying to @AigaGrasmane

Šo sauc tā - neizklekerēsim publisko naudu privātu kabatu pildīšanai. Rakstot plānu, vajadzēja domāt ar galvu, navis iet nozaru pavadā.

3

4

Rudite Martišauska @AlksneR · Jun 10

Publisko naudu izklakarē, lai veidotu nākotnes mežu, lai aizsargātu to no uguns utt. Ko Tu pīpē?

1

1

Pēc atlaišanas no DAP, Jātnieks norādīja, ka Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Vides ekspertu komisija savā ziņojumā Latvijai uzsvēra, ka dabas aizsargājamajām teritorijām Latvijā “pastāvīgi trūkst gan cilvēkresursu, gan finanšu līdzekļu” un šajā jomā ir jādara daudz vairāk.

“Regulāri dzirdam, ka tiek izcirstas alejas, pat dižkoki, apzināti postītas reto un aizsargājamo putnu ligzdas,” teica Jātnieks, uzsverot, ka runa ir par unikālām vērtībām, kas zūd un ko cilvēce bieži vien vairs nekad nespēs atgūt un radīt...

“Iespējams, ir aprindas, kam var nepatikt mūsu atklātais vēstījums par dabas stāvokli un saglabāšanu, ko paužam publiskajā telpā...utt.tjp.

"Tā ir glēva rīcība no ministra. Mums ir steidzīgi jārisina esošā krīze, situācija ir sprādzienbīstama," uzsvēra Dzelzkalēja-Burmistre, piebilstot, ka vēstules centrālais punkts ir turpmāk pie publikāciju satura izstrādes, kurš tiek veikts par valsts budžeta naudu caur Latvijas vides aizsardzības fondu (LVAF), iesaistīt zinātniekus un praktiķus.

"Nesaprotam, kā Plešs zinātnieku un sociālo partneru iesaisti var interpretēt kā cenzūru,"

«Kad Jūs sniegsiet atbildes?»

...biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētājs Juris Lazdiņš emocionāli paziņoja, ka negrasās veltīt savu laiku, lai klausītos teātri. "Jūs neplānojat atbildēt uz jautājumiem, kurus mēs iesniedzām? Es negribu veltīt stundu sava laika, lai dzirdētu sarunas par un apkārt šiem jautājumiem. Mēs, septiņas organizācijas, uzrakstījām konkrētus jautājumus.

Kad Jūs sniegsiet atbildes?

EKOLOĢIJA

«Kad Jūs sniegsiet atbildes?»

(arī par *Integrēto LIFE projektu LatViaNature* utt.)

«7,8 miljonu eiro nacionālo finansējumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) spēj atrast šim kruīzam (kopā 19 miljoni) - procesam, kas baro iesaistītās organizācijas, bet, kad jārunā par zemes īpašnieku iesaistes mehānismiem un taisnīgām kompensācijām, lai sasniegtu šos pašus mērķus, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs apgalvo, ka “tas ir dārgi un tas ir budžeta jautājums”...»

Recording has started. This meeting is being recorded. By joining, you are giving consent for this meeting to be recorded.

LATVIANATURE

Motivējošo mehānismu sistēma Latvijā

- Netiek veicināta zemes īpašnieku brīvprātīga iesaiste nepieciešamo apsaimniekošanās pasākumu veikšanā
- Nepilnīgi izmantoti citi motivējošie mehānismi (noteiktas saimnieciskās darbības veicināšana, dabai labvēlīgu prakšu izmantošana, nodokļu atlaides, nozaru pašregulācijas iespējas, maksājumi par ekosistēmu pakalpojumiem u.tml.)
- Kompensācijām pieejamais finansējums tuvākā laikā būtiski nepalielinās

18:57

Microsoft Teams

LATVIANATURE

Atskats uz paveikto

- ✓ Vienošanās par kompensāciju veidu paplašināšanu
- ✓ Par būtiskākajiem nosacījumiem netika panākta vienošanās (piešķiršana, subjekti, jaunas vs esošas ĪADT / ML, būtiski postījumi, pašrisks, aprēķināšanas procedūra)
- ✓ Iezīmēti rīcības virzieni, kuri netika tālāk izvērtēti (brīvprātīgās shēmas, līgumu slēgšana ar īpašniekiem)

Ilona Mendzina

GB +29

A

13°C Yellow al... 10:18 AM 6/16/2021

Kā LatViaNature sekmēs identificēto problēmu risināšanu?

- ✓ Lai izstrādātu efektīvu un motivējošu kompensāciju sistēmu, projekta kompensāciju blokā cita starpā ir paredzētas šādas secīgas aktivitātes:
 - apzināt citu valstu pieredzi
 - veikt zemes īpašnieku aptaujas (gan sākumā, gan projekta gaitā)
 - modelēt dažādus kompensāciju mehānismus (t.sk. ietverot finansiālos aprēķinus)
 - izstrādāt un īstenot brīvprātīgo mehānismu pilotshēmu mežu un zālāju jomā
 - izvērtēt pilotshēmu rezultātus un sagatavot priekšlikumus kompensāciju sistēmas un mehānismu pilnveidei

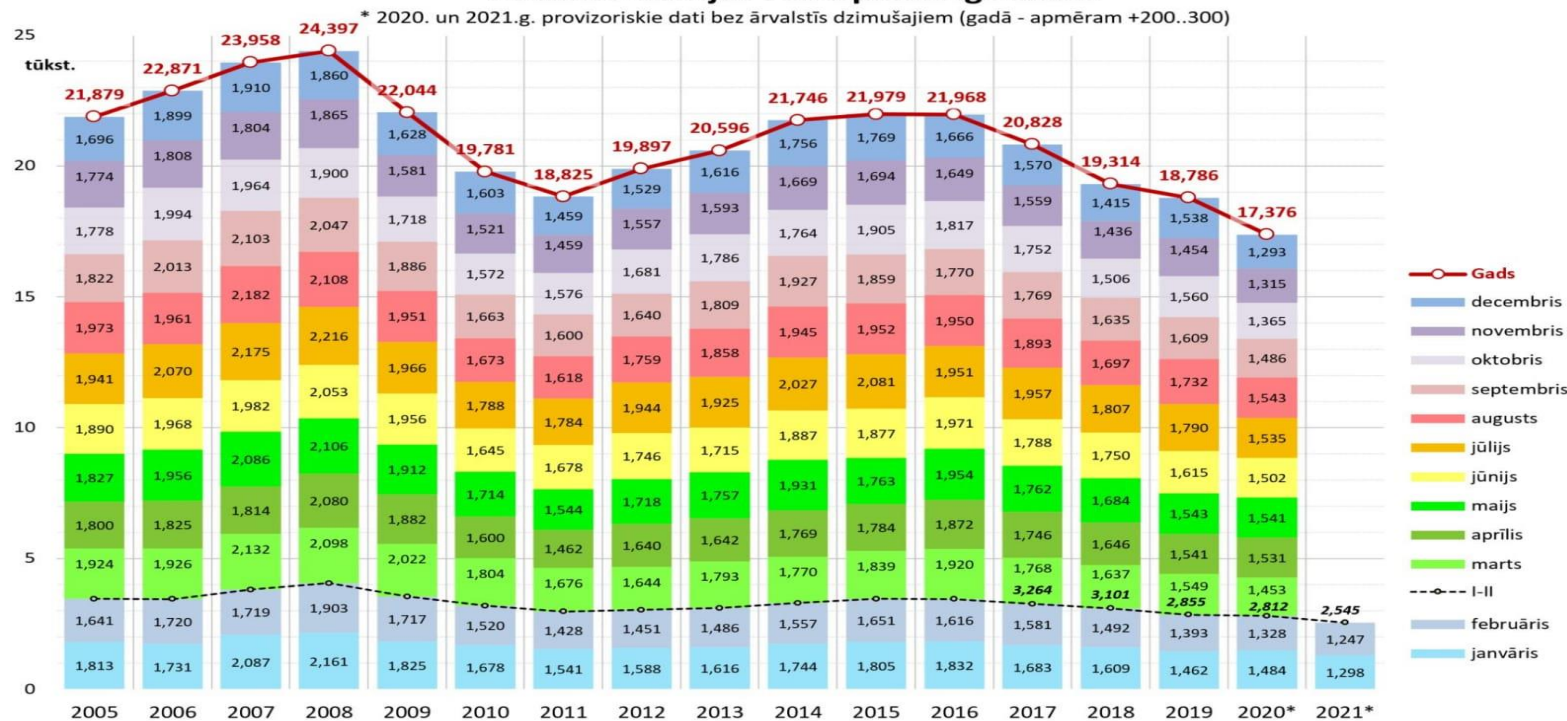
21:11

AL VK IS

Vita Krievina Ieva Saleniece Ilona Mendzina

Request control

Dzimušo Latvijas valstspiederīgo skaits

Procenti un cilvēki...Latvijas gadījums

- Nabadzības vai sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars **Latvijā viens no augstākajiem ES – 28,2%.**
- Nabadzības risks cilvēkiem ar invaliditāti – 33,6% (ES – 20,2%),
- pensionāriem – 43,7% (ES – 13,5%), mājāsaimniecībās ar zemu darba intensitāti – 77,8% (ES – 62,3%).
- Nabadzības vai sociālās atstumtības riskam vairāk pakļautas sievietes – **2018.gadā šim riskam bija pakļauti 29,6% sieviešu un 24,6% vīriešu.**
- 2019.gadā trūcīgas ģimenes (personas) statuss bija spēkā 10 349 bērniem, savukārt maznodrošinātas ģimenes (personas) statuss 6 512 bērniem.

- Sociālās aizsardzības izdevumi Latvijā ir starp zemākajiem ES (15,2% no IKP; ES 28,2% no IKP), kas nespēj nodrošināt kvalitatīvu sociālo pakalpojumu mazāk aizsargātām sabiedrības grupām.
- Liela daļa mājāsaimniecību saskaras ar grūtībām sociālo pakalpojumu pieejamībā (7,9% iedzīvotāju) profesionālus sociālās aprūpes pakalpojumus neizmanto 37,9% finansiālu apsvērumu dēļ un 16,2%, jo aprūpes pakalpojumi nav pieejami.
- Iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējos 10 gados būtiski atšķiras reģionāli – Pierīgas statistiskajā reģionā samazinājums ir par 1%, Latgales statistiskajā reģionā iedzīvotāju skaits krities par 20%

Ko dara kaimiņi?

Atklāta vēstule tiem, kuri raizējas par mežsaimniecības un bioloģiskās daudzveidības nākotni

- ▶ 1. Somijas mērķis ir oglekļa emisiju neitralitāte jau 2035. gadā, tādēļ Somijai ir svarīgi, lai arī citas valstis pildītu savu pienākumu samazināt emisijas, nevis turpinātu dedzināt ogles, vienlaikus aizliedzot somiem izmantot labi apsaimniekoto mežu resursus. Somijai ļoti svarīga ir katras dalībvalsts lemtspējas saglabāšana par saviem mežiem.
- ▶ 2. Mēs neuzskatām par akceptējamu, saskaņā ar noplūdušo informāciju, Eiropas Komisijas plānoto mežu lietu pārņemšanu Eiropas līmenī, kad Komisija arvien stingrāk regulētu, piemēram, mežu pārvaldību, plānošanu un apsaimniekošanu.
- ▶ 3. ES Meža Stratēģijas projektos netiek līdzsvarotā veidā izskatīti mežu ekonomiskie, sociālie un vides aspekti

Somijas deputātu vēstulē:

- ▶ 4. Vienlaicīgi Komisija aizmirst par mežu daudzfunkcionalitāti un draud Somijas mežus padarīt par vienuspusējiem oglekļa dioksīda piesaistītājiem visas Eiropas vajadzībām.
- ▶ 5. Lai sasniegtu vērienīgos mērķus klimata jomā, vairāk nekā jebkad ir nepieciešami ieguldījumi un inovācijas, kuru pamatā ir bioekonomika. Šis aspekts stratēģijā netiek identificēts.
- ▶ 6. Mēs aicinām izstrādāt līdzsvarotu stratēģiju, kas ievērotu dalībvalstu kompetences. Somijas meži ir svarīga daļa cīņā pret klimata pārmaiņām, nevis problēmu avots
- ▶ 7. Komisijas pašreizējās pamatnostādnes par mežiem ir koncentrētas tikai uz mežu aizsardzību, nevis ilgtspējīgu izmantošanu.
- ▶ 8. Mežu padarīšana par muzeju ilgtermiņā samazina oglekļa dioksīda piesaisti un padara mežus uzņēmīgākus pret dažādiem bojājumiem. Vienlaikus tiek aizmirsts, ka mežiem ir nepieciešama aktīva apsaimniekošana, lai tie spētu pielāgoties klimata pārmaiņām.
- ▶ 9. Komisijas mežsaimniecības stratēģija neatzīst dabas aizsardzības lomu kā ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas daļu, bet gan palielina meža īpašnieku administratīvo un finansiālo slogu.
- ▶ 10. Pašlaik ES meži ir ļoti dažādi, un tiem ir dažādi īpašumtiesību veidi, meža platība, struktūra, bioloģiskā daudzveidība, pielāgošanās spējas un problēmas. Tādējādi ir skaidrs, ka mežu jautājumus nevar risināt pēc viena šablona, bet sekmīgas politikas atslēga ir vietējie apstākļi, mežu īpašnieki un zināšanas dalībvalstu līmenī.

What will society be like in 2030?

MOBILITY

We will get around in shared **electric cars** equipped with **algorithms** that optimise the route to reduce consumption.

URBAN PLANNING

We will live in houses powered by **renewable energy** and **urban vegetable** gardens found on rooftops and in the streets.

Source: World Economic Forum.

FOOD

CONSUMPTION

Ekoloģija

Vārda "māte" politiskais aizvietotājs.

Džesijs Anra

A political substitute for the word 'mother'.

Jesse

Uzskats, ka labāk putns krūnā
rokā. *Stenlijs Gibonss*

The bird in the
in the hand

Ecology

LMSP Statūtos Mērķi un uzdevumi:

- ▶ 2.1.1. Veidot un uzturēt Latvijas sabiedrībā izpratni par ilgtspējīgu mežsaimniecību, kura atbilst tās interesēm, ir vidi saudzējoša, sociāli atbildīga un ekonomiski pamatota, vienlaicīgi, neierobežojot Latvijas Republikas Satversmē noteiktās zemes īpašnieku tiesības.
- ▶ 2.1.2. Ar mežsaimniecības sertifikācijas palīdzību atbalstīt un veicināt mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu.
- 2.2. Biedrības uzdevumi ir:
 - ▶ 2.2.1. Atbalstīt un veicināt godīgas, sabiedrībai pārskatāmas un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošanu un uzturēšanu Latvijas meža nozarē.
- 2.3. Savu mērķu sasniegšanai Biedrība izmanto šādas metodes:
 - ▶ 2.3.1. Pastāvīgi informē sabiedrību par mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas un sertifikācijas jautājumiem.
 - ▶ 2.3.2. Piedalās Latvijas un starptautisko normatīvo aktu izstrādē, kas saistīta ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu.
 - ▶ 2.3.3. Organizē seminārus, konferences un apspriedes, kā arī īsteno citus projektus par mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas un sertifikācijas jautājumiem.

LMSP 6.Konference sadarbībā ar LVMI Silava, LLU un Daugavpils Universitāti
notiks 25.novembrī Meža fakultātē.

«Dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana - veiksmīgas sociālekonomiskās
attīstības pamatnosacījums Eiropas Savienības jaunās vides politikas
ieviešanas periodā.»

Konference tiks veidota 4 sesijās:

- ▶ 1. Eiropas Savienības jaunā vides politika - tās īstenošanas optimālākie risinājumi
- ▶ 2. Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana un aizsargājamo platību paplašināšanās - vēlmju un iespēju līdzsvars Latvijā un Eiropā.
- ▶ 3. Pāreja uz aprites ekonomiku un veselīgu ekosistēmu saglabāšana.
- ▶ 4. ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas prasību īstenošana un sociālekonomiskās stabilitātes nodrošinājums - problēmas un risinājumi

Ja būs ierobežojumi saistībā ar Covid-19 , ir paredzēta alternatīva - organizēt e-konferenci, attiecīgi un pēc apstākļiem organizējot tehnisko atbalstu un translāciju

Aktīva un vispusīga sadarbība ar meža un saistīto nozaru
portālu visai sabiedrībai 2021. Otrajā pusgadā un turpmāk
<https://www.zemeunvalsts.lv/ja-nerazosim-bet-tikai-pateresim-lidzekli-no-latvijas-aizpludis-intervija-ar-jani-eglitu-zemkopibas-ministra-biroja-vaditaju>

